

DRAUGAS

PERIODICALS
July 1, 2003
Vol. LXXXIV

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ANTRADIENIS - TUESDAY, LIEPOS - JULY 1, 2003

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-30-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 126
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Sėmenys – ne tik maistas, bet ir vaistas, – dr. J. Adomavičius.
2 psl.

Lietuvių fondas – lietuvių darbų įėjimui – šiemet vėl išdalino milijoną; su Lietuva atsiveikino JAV ambasadorius John F. Tefft.
3 psl.

Katalikų Bažnyčia Lietuvoje ir pasaulyje.
4 psl.

Gražioje Lietuvoje ne visi išpūdziai gražūs.
5 psl.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje veikia Nijolės Šaltenytės paroda; org. komitetas pradėjo rengtis Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą metinėms.
6 psl.

Sportas

Sporto žaidynių ugnį įžiebė alpinistas Vladas Vitkauskas. Eltos nuotr.

*** Daugiau nei 5,000 įvairaus amžiaus sporto entuziastai iš Lietuvos ir kitų valstybių dalyvavo savaitgalį Vilniuje vykusioje žaidynėse, skirtose Lietuvos valstybės dienai – karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejui. 28 sporto šakose žaidynių dalyviai varžėsi dėl 753 medalių komplektų – 2,249 apdovanojimų bei 123 komandinių prizų. Absoliučia daugumą medalių iškovojo Lietuvos sportininkai. Didžiausias užsienio lietuvių laimėjimas žaidynėse – Čikagos „Lituanica“ komandos iškovota II vieta vyrų krepšinio turnyre.**

*** Savaitgalį netoli Venecijos (Italija) vykusio pasaulio „3on3 Basketball World Cup 2003“ gatvės krepšinio varžybų nugalėtoja tapo stipriausia Lietuvos gatvės krepšinio „Orange Virus“ turnyro komanda „Parketas 1“, kurioje žaidė Rolandas Skaisgiris, Rolandas Matulis, Erikas Kučiauskas bei Kęstutis Girštautas. Varžybų finale „Parketas 1“ du kartus – 23:19 ir 28:24 – nugalėjo JAV krepšininkus.**

Naujausios žinios

*** Seimo vadovas neigia, jog gali pasikeisti valdančioji dauguma**

*** Teigiami R. Rumšo dopingo rezultatai žmonos bylai turės netiesioginės įtakos.**

Lietuva pasirengusi Karaliaučiaus tranzitui

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Lietuva, kurdama naują Karaliaučiaus tranzito tvarką ir supaprastintą tranzito geležinkelio dokumentų (STGD) išdavimo sistemą, daugelyje sričių susidūrė su naujomis — Maskvoje diplomatai pradės dirbti visą parą, traukiniuose dirbsiantys specialieji kurjeriai vilkės specialius drabužius, pirmą kartą jiems atlyginimus mokės Europos Sąjunga (ES), nors Lietuva dar nėra ES narė.

Tai pirmadienį žurnalistas sakė Lietuvos užsienio

reikalų ministerijos (URM) darbuotojai, pristatydami antradienį pradedančią galiojį tranzito ir STGD išdavimo tvarką.

„Mes karštligiškai ieškojome kelio, kelio nebuvo, kelią teko patiems nutiesti per Šengeno brūzgynus, taip, kad nebūtų pakenkta Lietuvos interesams“, teigė URM Konsulinio departamento direktorius Gediminas Šiaudvytis.

Diplomatai pabrėžė, kad, ruošiant naują tranzito tvarką, jie turėjo mažai laiko. Del supaprastintų kelionės dokumentų Rusija ir ES susitarė per-

nai lapkričio 11 dieną, ES bendrųjų reikalų taryba tranzito reglamentą patvirtino šių metų balandžio viduryje, o paskutiniai dvišaliai Lietuvos ir Rusijos susitarimai buvo pasirašyti birželio 20 dieną.

UR ministras Antanas Valionis priminė, kad derybų dėl Karaliaučiaus tranzito metu Lietuva pasiekė, kad valstybė į Šengeno erdvę įstos su pirmą naujų narių grupe, taip pat buvo pasirašyta Lietuvos ir Rusijos readmisijos (nelegalių imigrantų grąžinimo – red.) sutartis, Rusija patvirtino 1997 me-

tais pasirašytą sienos sutartį.

Ministras pažymėjo, kad Šengeno reglamente Karaliaučiaus tranzito tvarką pažymėta, kaip tvarką iš valstybės į tą pačią valstybę per Europos Sąjungos (ES) erdvę. „Tai reiškia, kad tokie tranzitai galėtų vykti ir per kitas valstybes, kad tai nėra specialiai Lietuvai pritaikytas reglamentas“, sakė A. Valionis.

Naujos tvarkos įvedimą finansuoja ES, iš kurios Lietuva iki kitų metų gegužės gaus 12 mln. (42 mln. litų), po įstojimo į ES iki 2006 metų —

Nukelta į 5 psl.

Uzsienio reikalų ministerijos pareigūnai su savo vadovu Antanu Valioniu (dešinėje) žurnalistams pristatė Rusijos piliečių kelionių per Lietuvos teritoriją procedūras. Algirdo Sabaliausko (ELTA) nuotr.

Naujų narių antplūdis kelia baime Europos Sąjungos senbuvėms

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Dešimties naujų narių įstojimas į Europos Sąjungą kelia nuogąstavimų jos senbuvėms ir vertia pastarąsias pasisakyti už didesnę ES centralizaciją, pirmadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė Seimo delegacijos Europos Parlamente narys, opozicinės Tėvynės sąjungos-konservatorių frakcijos atstovas Vytautas Landsbergis.

Nuo kitų metų pavasario prie esamų 15 ES narių turėtų prisijungti 10 valstybių. ES

Konstitucinės sutarties projekte numatoma, jog dauguma klausimų bus sprendžiami ne vienbalsiškumo, o balsų daugumos principu.

Tokią nuostatą, pasak V. Landsbergio, lėmė „nepasitikėjimas naujomis valstybėmis“, ES institucijas kelia „nevaldomo pavojaus“ baimė.

„Aiškiu įžaidimu“ būsimoms narėms jis pavadino nuostatą, jog po 2009 metų Europos Komisijoje bus tik 15 narių turinčių balsų teisę. Numatoma, jog pastarieji bus keičiami „ro-

tacijos“ principu. Kitoms valstybėms teks tenkintis galimybe deleguoti į Komisiją komisarą be balsų teisės.

ES Konstitucinės sutarties projektą metus laiko rengė Briuselyje posėdžiavęs ES Konventas dėl Europos ateities.

Galutinį Konstitucinės sutarties projektą turi parengti spalį numatoma sušaukti Tarpvyriausybinių konferencija, kurioje lygiomis teisėmis dalyvaus ir stojančios valstybės.

Lietuva tikisi tapti ES nare kitų metų gegužės 1 dieną.

JAV pareigūnai nežino, kas pasikėsino į lietuvių studentą

St. Louis - Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — JAV Missouri valstijos St. Louis apygardos policija kol kas nenustatė įtariamųjų, praėjusią savaitę užpuolusių bei sunkiai sužeidusių studentą iš Lietuvos.

Ledus išvežiojantis bei parduoančio sunkvežimio vairuotojas lietuvis, kuris buvo pagrobtas ir sužeistas, tebegydomas ligoninės intensyvios terapijos skyriuje. Užtikrinant aukos saugumą, policija neskelbia aukos vardo.

Žinoma, kad 22 metų studentas iš Lietuvos pagal studentų mainų programą dirbo bei keliavo po JAV, pranešė laikraštis „St. Louis Post“.

Jo vairuojamas bei ledus išvežiojantis sunkvežimis buvo užpultas birželio 21-asis vakarą šiaurinėje St. Louis apygardos dalyje.

Nukelta į 5 psl.

Dviratininkui R. Rumšui dėl dopingo vartojimo gresia diskvalifikacija

Vilnius, birželio 30 d. (BNS) — Draudžiamą preparatą eritropojetiną (EPO) vartojusiam Italijos „Lampre“ dviratininkų komandos nariui Raimondui Rumšui gresia mažiausiai dvejų metų diskvalifikacija ir 2,000 Šveicarijos frankų bauda.

Sprendimą dėl R. Rumšo diskvalifikacijos antradienį turėtų priimti Lietuvos dviračių federacija bei apie tai oficialiai informuoti Tarptautinė dviračių sąjunga (UCI).

Pasak Lietuvos dviračių federacijos generalinio sekretoriaus Valentino Rutkausko, tokia piniginė bauda bei diskvalifikacija nuo 2 iki 4 metų numato UCI reglamentas.

Gegužės viduryje per daugadienes „Giro d'Italia“ lenktynės paimti 31 metų Lietuvos dviratininko A ir B mėginiai buvo teigiami. Paaiškėjus pir-

Raimundas Rumšas

mojo mėginio rezultatui, R. Rumšas neigė vartojęs dopingą bei pareikalavo atlikti antrąjį tyrimą. Praėjusią savaitę Lozanos (Šveicarijoje) laboratorijoje buvo pradėtas antrojo mėginio tyrimas. Nukelta į 5 psl.

Wimbledon teniso turnyre Londono lietuvis sukėlė skandalą

Vilnius, birželio 28 d. (BNS) — Londone buhalterijos bei anglų kalbos žinias gilinantis 29 metų studentas Evaldas Žilionis prestižiškiausiame pasaulyje Wimbledon teniso turnyre išprovokavo skandalą.

Dienraščio „Lietuvos rytas“ teigimu, birželio 25 d. turnyre žaidžiant britui Greg Rusedski ir amerikiečiui Andy Roddick, iš tribunų varžybas stebėjęs E. Žilionis po vieno amerikiečio smūgio garsiai šūktelėjo „Out“ („Už linijos“).

Britų tenisininkas, kuris tuo metu pirmavo 5:2, nusprendė, kad šaukė vienas varžybų teisėjų.

Nukelta į 5 psl.

JAV lietuvis padėjo sučiupti teisėsaugos ieškomą nusikaltėlį

Vilnius, birželio 28 d. (BNS) — Meksikoje vasarą turintis Amerikos lietuvis biologas Mindaugas Labanauskas atpažino ir padėjo sulaukti pusę metų ieškotą amerikietį milijonierių Andrew Luster.

Pasak dienraščio „Lietuvos rytas“, garsaus kosmetikos magnato Max Factor proanūkis 39 metų A. Luster buvo teisiamas už sunkius nusikaltimus.

Šių metų pradžioje už milijoną JAV dolerių užstatą paleistas A. Luster dingio. Kalifornijos teismas už akių pripažino turdžio kaltu dėl 86 kaltinimų prievartavimu, neteisėtu narkotikų, ginklų laikymu bei nuodijimu ir nuteisė kalėti 124 metus.

Per kratą A. Luster namuose aptikta 17 vaizdajuosčių, kuriose nufilmuoti lytiniai santykiai su praradusiomis samone moterimis.

Dienraščio teigimu, praėjusią savaitę į kalėjimą JAV uždarytas amerikietis milijonierius buvo sulaukymas 59 metų Lietuvoje gimusio, tačiau visą gyvenimą JAV praleidusio M. Labanausko dėka.

Pirmą kartą A. Luster M. Labanauskas išvydo savo vasarnamyje Meksikoje Ramiojo vandenyno pakrantėje balandžio mėnesį, tačiau tuomet jo nepažino.

David Carrera prisistatęs vyriškiis paaiškino, jog dairasi pirkti sklypo. Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

Paryžius. Italijos premjeras Silvio Berlusconi, kurio valstybė antradienį perima pirmi-ninkavimą Europos Sąjungai (ES), pirmadienį pareiškė, kad ES turėtų papildyti Jungtines Valstijas, o ne būti joms konkurentė. Vienas artimiausių JAV prezidento George W. Bush sąjungininkų kare su Iraku, jis taip pat sakė, jog ES reikia galingų karinių pajėgų, kad ji galėtų sustiprinti savo įtaką. „Manau Vakarai turėtų susivienyti. Negali būti konkurencijos tarp mūsų ir Amerikos“, pareiškė S. Berlusconi interviu Prancūzijos radijui „Europe 1“. Jis pridūrė, kad konkurencija gali būti priimtina versle ir ekonomikoje, bet ne politikoje.

Londonas. Britanija nusisų vyriausiojo konsteblio padėjėja iš Šiaurės Airijos Stephen White, turintį patirties

malšinant neramumus Šiaurės Airijoje, padėti rengti Irako policininkus, pirmadienį paskelbė „Financial Times“. Praėjusią savaitę rytų Irake, netoli Amaro miesto, žuvo šeši britų karo policininkai, rengę naująsias irakiečių tvarkos palaikymo pajėgas, ir buvo sužeisti aštuoni britų kariai.

ARTIMIEJI RYTAI

Jeruzalė. JAV nacionalinio saugumo patarėja Condoleezza Rice sekmadienį kritikavo Izraelio vyriausybės statomą gynybinę sieną tarp Izraelio ir Vakarų Kranto. Kalbėdama Jeruzalėje po susitikimo su Izraelio ministrais, ji apibūdino šią sieną kaip „kuriančią problemą“, nes ateityje kai kurios politinės jėgos gali pradėti vertinti ją kaip tarptautinę sieną, skiriančią dvi teritorijas. Izraelio premjeras Ariel Sharon sakė, kad ši siena neturi jokios

politinės reikšmės ir pastatyta tik tenkinant dabartinius valstybės saugumo poreikius. 350 km ilgio sieną Izraelis pradėjo statyti praėjusių metų birželio mėnesį, siekdamas apsaugoti nuo palestiniečių savižudžių patekimo į Izraelio teritoriją.

Gaza, Gazos Ruožas. Izraelio kariuomenė pirmadienį perdavė palestiniečiams pietinį Rafahos kontrolės postą, esantį tarp Gazos Ruožo ir Egipto. Kariuomenė taip pat sunaikino visus pagrindinius kontrolės postus Gazos Ruožo, suteikdama palestiniečiams galimybę laisvai važinėti pagrindine Gazos magistrale pirmą kartą per daugiau negu dvejus metus.

Jeruzalė. Izraelis pagal susitarimą su palestiniečiais atitrauks pajėgas iš Vakarų Kranto Betliejaus miesto trečiadienį, pirmadienį pranešė palestiniečių saugumo ministras Mohammed Dahlan.

SIRIJA

Damaskas. Sirija pirmadienį pranešė, kad JAV perdavė penkis pasieniečius sirus,

kurie buvo suimti šį mėnesį per JAV pajėgų operaciją Irako pasienyje. Sulaikant koloną vienas įtariamųjų bandė kirsti sieną. JAV kareiviams atiden-gus ugnį, tarp amerikiečių ir Sirijos patrulių kilo susišaudymas, per kurį buvo sužeisti keli šios valstybės pasieniečiai. Pareiškė, jog jiems reikalinga pagalba, amerikiečiai pasiėmė sužeistuosius.

JAV

Vašingtonas. JAV kariai sulaukė daugiau nei 900 Irako diktatoriaus Saddam Hussein šalininkų, sukarintų „Fedayeen“ grupuotės narių ir kitų nusikaltėlių, kurie „vykdė ardomąją veiklą“, trukdantią Irake atkurti tvarką. Šeštadienį pranešė JAV karinis pareigūnas. Birželio 17 d. JAV karinė vadovybė paskelbė, kad Bagdade ir priemiesčiuose bei šiauriniame Irake operacijos „Dykumos skorpionas“ metu sulaukymas 371 irakietis.

Čikaga. Medinis balkonas, pilnas prisigrudusių jaunuolių, įgriuvo sekmadienį Čikagoje,

Lincoln Park rajone. Trečio aukšto balkonas krisdamas prispaudė antrojo ir pirmojo aukšto balkonus buvusius žmones. Žuvo 12, sužeista mažiausiai 57 žmonės. Per nelaimę ne-nukentėję bandė iš nuolaužų krūvos ištraukti sužeistuosius. Liudininkai teigia, jog į medinį balkoną buvo susigrūdę ne mažiau kaip 50 žmonių.

JAPONIJA

Tokyo. Japonija planuoja į Iraką pasiųsti daugiau kaip 1,000 karių, kad padėtų atstatyti karo nuniokotą valstybę, kai, kaip tikimasi, liepos pabaigoje bus priimtas naujas įstatymas. Pajėgos turėtų Bagdade tiesti kurą ir vandenį JAV pajėgoms ir miesto gyventojams.

Tokyo. Pasaulio bendrija greičiausiai suteiks Šiaurės Korėjai svarią pagalbą, jei ši atsisakys savo ketinimų pasigaminti branduolinį ginklą, pirmadienį pareiškė JAV ambasadorius Japonijoje Howard Baker. Jis pakartojo, jog Vašingtono nuostata grindžiama tuo, kad Pchenjanas turi sutikti su

daugiašalėmis derybomis, kuriose būtų rastas branduolinės krizės sprendimas. Šiaurės Korėja praėjusį rudėnį atnaujinusi savo branduolinę programą ir pareiškė pasitraukianti iš Branduolinio ginklo neplatini-mo sutarties.

IRAKAS

Bagdadas. Irake šeštadienį per sprogimą netoli Hadiso miesto esančiame šaudmenų sandėlyje žuvo mažiausiai 30 čia plėšikavusių irakiečių, pirmadienį pranešė vietos gyventojai. Pasak jų, apleistame ginklą sandėlyje vagys ieškojo artillerijos sviedinių tūtu, kurias vėliau būtų pardavę. Sprogimo priežastys kol kas nežinomos.

KANADA

Toronto pareigūnai anksti pirmadienį pranešė, kad sekmadienį nuo SARS mirė 51 metų sveikatos apsaugos darbuotojas, kuris dirbo Toronto North York'o ligoninėje, ir kad bendras Kanadoje nuo šios ligos mirusių žmonių skaičius padidėjo iki 39.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

SĖMENYS YRA BŪTINYBĖ SVEIKATAI

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

O kaip mes apsileidžiame, jų nevalgydami! Laikas tvar-kytis, nes sėmenyse yra du svarbūs vaistai: tai *Lignans* ir *Alfa-linolenic acid*. Jiedu pa-veda mums kovoti su širdies ataka, krūties ir storosios žarnos vėžiu, šanare, stipriais reguliuojamais ir net nusiminimu. Sėmenys toli pralenkia savo naudingumu kitas maistines medžiagas. Jų tyrinėtojas Toronto univer-sitete Stephen Cunnane, Ph.D., tvirtina, kad nėra to-čio, kuriam nepadėtų sėmenų valgymas. Štai kokią naudą teikia sėmenys. Jų sėklų ket-virtyje puodelio yra stamb-menų šeši gramai — tiek, kiek jų telpa avių dribsnių pus-antro puodelio. Tyrimai nuro-do, kad su maistu sėmenys mažina kraujyje blogąjį cho-lesterolį ir gausina gerąjį, tvarko cukraligę ir padidina kraujospūdį.

Dar to negana — sėmenys šalina vidurių užkietėjimą. Jų dienei žmogui reikia nuo 6 iki 25 gramų. Jų maltų užtenka valgomos šaukšto — tai ketvir-tis puodelio. Nepamirština štai kas: atsiras tokių, kurie yra labai jautrūs — alergiški sėmenims. Todėl kiekvienas pradėkite jas naudoti tik po ketvirtį arbatinio šaukštelio ir, jei nėra reakcijos, pamažu gausinkite jų kiekį iki reikiam-umo valgomos šaukšto. Neleis-kite pinigų visokiems su sė-menimis (Flax seed) pagamin-tiems valgiams, pyragaičiams, javainiams. Lietuvis naudoja tik grynus, kavos malūnėliu sumaltus (ar dvi valandas vi-rintus nemaltus), sėmenis.

Nuostabūs vaistai sėmenyse

Augaliniai sėmenyse vais-tai *Lignans* gali krūvon su-traukti esamus krūties ir sto-rojoje žarnoje vėžius ir su-laikyti naujų atsiradimą. Tą patvirtina su gyvuliais ir labo-ratoriniai tyrimai. To vaisto *Lignans* turi ir kitoks augali-

nis maistas, bet sėmenyse jo yra 75 kartus daugiau, negu bet kuriame kitame. Kad gau-tumė *Lignans* kiek jo yra sė-menų ketvirtįje puodelio, reiktų suvalgyti šviežių bro-kolių 60 puodelių ar šimtą riekių visų kviečių duonos.

Su bendradarbiais 1978 m. dr. Kenneth Setchel, Ph.D., dirbąs Cincinnati valstijos Children's Hospital Medical Center, pas vieną sėmenis val-gantį ligonį atsitiktinai susekė *Lignans* vaisto kelis šimtus kartų gausiau, negu buvo ra-dęs prieš tai.

Dabar Toronte vyksta tyri-mai su *Lignans* vėžio gydy-mui. Jie gydomi dabartiniu medicinos pajėgumu ir valgo pyragaitį su 25 gramais sėmenų.

Antas vaistas sėmenyse

Yra tyrimų, kurie nurodo, kad valgymas *omega-3* rieba-lų (žuvinioje) padeda gintis nuo širdies atakos, autoimu-ninių ligų, kaip reumatoidinė šanarė, reguliuojamais ir net nusiminimu. Tos *Alfa-li-nolenic* rūgšties stokoja da-bartinis net ir sveikas maistas.

O *omega-3* riebalai (žu-vienoje) yra augaluose ir jie vadinami *Alfa-linolenic acid*. Jos sėmenų aliejuje yra 50 proc., canola ir valakiškų rie-šutų aliejaus turi tik 10 proc. Dauguma maisto turi jos daug mažiau. Pvz.: reikia 25 puo-delių žemės riešutų sviesto, kad gautume *alfa-linoleic* rūgšties tiek, kiek jos yra ket-virtyje puodelio maltų sė-menų.

Jei esi vegetaras, nevalgas žuvis, tai sėmenys yra geras šaltinis gauti *omega-3* auga-linį pakaitalą pavidale sė-menų (*Flax seed*). Žinotina, kad gali kaitinti sėmenis, bet sėmenų aliejaus negalima ilgai kepti, nes tokio negali-ma valgyti. Tokį aliejų gali užpilti ant nekepinamo maisto.

KREONIKA

Prieš 50 metų širdies per-sodinimas, nutrauktas galū-nės prigydytas arba dirbtinis apvaisinimas buvo priskiriami mokslinei fantastikai. Dabar tai kasdienybė. Matydami to-kią spartią medicinos pa-žangą, kai kurie žmonės vilia-si, jog šiuo metu nepagydoma liga po keliasdešimt metų bus įveikiama. Jie nutaria po mir-ties savo kūną apsaugoti nuo suirimo užšaldymu, tikėda-miesi, kad kada nors medicina mokės juos atšildyti, pagydyti ir atgaivinti tolimiesiam gyvenimui. Įšaldymo paslau-gos vadinamos „kreonika“, nuo žodžio „kreogenika“, ku-riuo vadinama itin žemų tem-peratūrų fizikos sritis.

Kreonikos pradžia laiko-ma 62-aisiais išspausdinta Robert Etinger knyga „Nemirtingumo perspektyva“. Nuo tada pasaulyje susikūrė dešimtys šiam sumanymui prijauniančių ir realiai kre-oniką bei jos tyrimus atlie-kančių bendrovių.

Pirmasis susižaldyti po mirties apsisprendė daktaras James Bedford 67-aisiais. Nuo tada sušaldyta buvo per 100 žmonių visame pasaulyje, dar per 1,000 yra sudarę išanks-tines sutartis, — tokius duo-menis skelbia viena stambiausių kreonikos paslaugų ben-drovių, amerikietiška ALCOR. Medicina kol kas nepripa-

žįsta kreonikos, kaip prie-monės gyvybei išsaugoti. Pats procesas pavojingas ląstelėms, kurių pagrindą sudaro van-duo; iki šiol beveik neįma-noma išvengti įtrūkimų, su-šaldant ir atšildant. Be to, su-šaldomas jau mirusiu pa-skelbtas žmogus.

Kita vertus, kreonikos en-tuziastai teorizuoja, kad žmo-gaus smegenyse esančiai in-formacijai ir atminčiai maiti-namųjų medžiagų netekimas ir sušaldymas neva neturi įtakos — kaip jos nepražudo, tarkime anestezija, deguonies trūkumas ir pan. Jie laikosi teorijos, kad, kūną atšaldžius iki minus 196 laipsnių pagal Celsijų, beveik visiškai sustoja molekulių judėjimas, nevyks-ta jokios cheminės reakcijos, išsaugomos geometrinės mole-kulių, ląstelių, DNR bei neu-ronų jungčių formos, tad su jo-mis turėtų išlikti ir visa infor-macija. Dar remiamasi nuo-sata, jog iš užšaldytų gemalų išauginti sveiki žmonės yra įrodymas, jog kreoninis sus-pendavimas vadinamosios „sielos“ nesunaikina, o pa-veikia tik organizmo mecha-niką. 86-ųjų žurnalo „Cryo-nics“ numerįje rašoma apie ALCOR pavykusių bandymų užmigdyti šunį; pamažu šal-dant, iš jo išpumpuotas krau-drovių, kraujagyslės pripildytos sintetinio skysčio, kūnas at-

Respublikinėje vaikų ligoninėje Vilniuje išievių lėšomis šį pavasarį buvo praplėstas traumatologijos skyriaus nugalėjimo poskyris. Jį globoja JAV LB Socialinių reikalų skyriaus „Lietuvos vaikų vilties“ komitetas. Nuotraukoje (iš kairės): traumatologijos skyriaus vedėjas dr. J. Vencius, ligoninės administratorius dr. G. Dolzenko, V. Adamkus, A. Adamkienė, LR Seimo Sveikatos apsaugos komiteto pirmininkė D. Mikutienė, Los Angeles „Lietuvos vaikų vilties“ komiteto išdavininkė Ingrida Jodelienė ir pirmininkė Danguolė Navickienė atidarymo iškilnių metu.

MAŽEJA RŪKANČIŲ, DAUGĖJA GERIANČIŲ

Praėjusiais metais Lietu-voje sumažėjo rūkalių, tačiau naujų, su rūkymu susijusių, susirgimų daugėja, taip pat daugėja susirgimų alkoholi-nėmis psichozėmis, daugėja neblaivių asmenų padarytų nusikaltimų.

Statistikos departamento duomenimis, tabako gaminių suvartojimo rodiklis rodo, kad pernai vienam gyventojui teko vidutiniškai 2 pakelias ciga-rečių mažiau nei 2001 metais.

Pasak pranešimo, pasta-raisiais metais sumažėjusi šio žalingo įpročio populiarumą patvirtina ir suaugusių Lie-tuvos žmonių gyvenimo tyri-mo rezultatai — kasdien rūkančių vyrų dalis per dvejus metus sumažėjo nuo 51,5 proc. 2000 metais iki 43,7 proc. 2002 metais, moterų — at-tinkamai nuo 15,8 proc. iki 12,8 proc.

Tačiau departamentas in-formuoja, kad Lietuvoje nuo-lat daugėja su rūkymu susi-jusių naujų susirgimų. „Ir nors negalima teigti, kad visų šių susirgimų priežastis buvo rūkymas, neigiama tabako vartojimo įtaka sveikatai ne-kelia abejonių“, — rašoma pranešime spaudai.

Sveikatos informacijos centro duomenimis, kraujotakos sis-temos ligomis pernai naujai susirgo 117,422 15 metų ir vyresnių Lietuvos gyventojų, kvėpavimo sistemos ligomis — 689,344 gyventojų, piktybi-niais navikais — 14,483.

100,000 Lietuvos gyvento-jų pernai teko 57,9 trachėjos, plaučių, bronchų, 11,5 burnos ertmės ir ryklės, 6,5 gerklų susirgimai.

Statistikos departamento duomenimis, praėjusiais me-tais, kaip ir 2001-aisiais, vie-nam gyventojui teko viduti-niškai 10 litrų absoliutaus alko-holio. „Toks aukštas alko-holio suvartojimo rodiklis daro

šaldytas iki 4 laipsnių Celsi-jaus. Nustoję plakti šuns šir-dis, nutrūko smegenų bangos, bet esą po 4 valandų šuo buvo atšildytas ir atsigavo... 66-ai-siais žurnalas „Nature“ aprašė japonų mokslininkės Isamu Suda bandymą: užšaldžiusi specialiai paruoštas katės smegenis ir po mėnesio jas atšildžiusi, Suda encefalografu nustatė, kad dalis smegenų veiklos atsinaujino.

Visos kreonikos paslaugas teikiančios bendrovės pažymi, jog šiuo metu niekas negali garantuoti tokios investicijos sėkmės. Vis dėlto kreonikos technikos bendrovė „Suspended Animation“ formuluoja keturias konkrečias sąlygas, kurios būtinos, norint po mir-ties sušaldytą žmogų atgaivinti: 1. mirties priežastis, prieš jį atšildant, jau turi būti pagydo-ma; 2. mokslas turi būti

neigiamą įtaką gyventojų sveikatai“, — teigiama pranešime spaudai.

Kauno medicinos universi-teto gyvenimo tyrimų duo-menimis, pernai 58,8 proc. 20-64 metų amžiaus vyrų bent kartą per savaitę gėrė alaus, o stiprių alkoholinių gėrimų — 28,7 proc., atitinkamai moterų — 18,4 proc. ir 8,2 proc.

Lyginant su 2001 metais, vyrai pernai alaus bent kartą per savaitę gėrė mažiau, mo-terys — nežymiai daugiau. Tiek vyrai, tiek moterys 2001 metais gėrė mažiau stiprių alkoholinių gėrimų bent kartą per savaitę.

Pasak pranešimo, nors asmenų, pirmą kartą besi-kreipiančių į gydymo įstaigas dėl lėtinio alkoholizmo, per-nai, palyginti su 2001-aisiais, užregistruota mažiau, padide-jo sergamumas alkoholinėmis psichozėmis. 2002 metų pa-baigoje 100,000 gyventojų teko 65 asmenys, besigydan-tys nuo alkoholinės psichozės, ir 1834 — nuo lėtinio alkoholiz-mo.

Praėjusiais metais nuo ne-laimingų atsitikimų darbe nu-kentėjo 87 neblaivūs asmenys, dar 10 — kelyje į darbą ar iš jo. Tai yra 33 asmenimis dau-giau nei 2001 metais.

Per pastaruosius dvejus metus padaugėjo asmenų, mi-rusių nuo alkoholio vartojimo. Praėjusiais metais nuo atsi-tiktinio apsinuodijimo alko-holiu mirė 418 žmonių, panašiai tiek pat ir 2001 metais.

Per pastaruosius dvejus metus taip pat padaugėjo as-menų, mirusių nuo kitų prie-žastų, susijusių su alkoholio vartojimu (alkoholinės kepenų cirozės, lėtinio alkoholizmo ir kt.), nuo jų praėjusiais metais mirė 589 žmonės, iš jų 73 per-centai — vyrų.

Vidaus reikalų ministeri-jos duomenimis, 2002 metais

išaiškinti 8,877 nusikaltimai, padaryti neblaivių asmenų (ketvirtadalis visų išaiškintų nusikaltimų), tai 282 nusikal-timais daugiau nei praėju-siais metais. Kas penktas pa-darytas nusikaltimas buvo sunkus.

Policijos departamento Viešosios tvarkos ir eismo priežiūros valdybos duome-nimis, 2002 metais užregist-ruoti 995 kelių eismo įvykiai dėl neblaivių asmenų kaltės, tai yra — kas šeštas įvykis. Juose žuvo 90, sužeisti 1,338 žmonės.

Dėl neblaivių vairuotojų kaltės užregistruoti 766 kelių eismo įvykiai, juose žuvo 78 žmonės, sužeista — 1,108.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duome-nimis, metų pabaigoje Lietuvoje buvo 18,500 socialinės rizikos šeimų, kuriose auga 40,000 vaikų. 2001-aisiais tokių še-iimų buvo 18,700, o jose augo 42,800 vaikų. (BNS)

Iš kairės: D. Mikutienė ir V. Adamkus naujoje palatoje Vilniuje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:	\$115.00	\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsunciamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-pastas: administracija@draugas.org
redakcija@draugas.org
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos — chirurgija
150 E. Huron St., Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliskai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260. Jei reikalinga pagalba po darbo valandų, skambinti „pager“ numeriu 708-644-0074.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd St.,
Oak Lawn, IL 60453

iš vidaus, per arterijas sulei-džiant ir per venas nutekinant specialų preparatą, kuris pašalina vandens likučius, kad šaldant žemiau nulio, nesusidarytų pražūtingi ledo kristalai. Preparatas yra nuodingas kambario tempera-tūroje, bet laikomas nepavo-jingu žemiau nulio. Užpildžius audinius šiuo preparatu, kū-nas atšaldomas iki vadinamojo „sustiklėjimo“ — kuomet visi audiniai pasiekia pastovaus kietumo būvį, apsaugantį nuo trukinėjimo toliau šaldant. Tada kūnas itin pamažu atšal-domas iki nuolatinio saugoji-mo temperatūros, kurioje ir paliekamas, jį kruopščiai pri-žiūrint specialiose kamero-se, kuriose periodiškai pakeicia-mas išgaruojantis azotas. Kreonikos žinovai galvoja, kad tik pasaulinio masto katastro-fa, dėl kurios visa Žemė kelis

mėnesius liktų be elektros energijos, keltų neplanuoto suspenduotų kūnų atitirpimo grėsmę, nes šiaip kamery šiluminė izoliacija jas patikimai saugo nuo laikino elektros energijos netekimo.

Kiekvienas žmogaus kūno audinys i temperatūros per-mainas reaguoja skirtingai, nevienodai stingsta ir tem-piasi, tad, vengiant įplyšimų, kiekvieną organą tenka pre-paruoti atskirai, stebint jame likusio vandens ir dujų lygį, žiūrint, kad nė vienas sustik-lėjimo temperatūros nepasiek-tų griečiau už likusį kūną. Juo mažiau audinių dalyvauja pro-cese, tuo kokybiškesnis kon-servavimas, todėl dalis kre-onikos tyrinėtojų pasisako už neurosuspendavimą, kuomet sušaldoma tik galva.

Parengė **Andrius Kunčina** „Laisvosios Europos“ radijas

LIETUVIŲ FONDAS DALINA MILIJONINĘ PARAMĄ

Š.m. birželio 25 d., trečia dieną, Lietuvos fondas į Pasaulio lietuvių centrą Lemonte buvo sukvietęs žiniasklaidos atstovus pranešti apie šių metų LF pelno paskirstymą. Posėdį pradėjo LF spaudos atstovas Stasys Dziugas. Padėkos žodžius tarė LF tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma, dėkodamas visiems, o ypač LF Pelno skirstymo komisijai ir jos pirm. K. Jeciumi, už jų darbą. Pasidžiaugė, kad keturi metai iš eilės, LF taryba leidžia paskirstyti lietuvių išlaikymui milijoną dolerių. Iš viso per 40 metų Lietuvos fondas lietuviškai veiklai paremti yra paskirstęs daugiau kaip 10 mln. dolerių, o pridėjus paskirtus pinigus Lietuvai, iš viso paskirstyta 11,5 milijonų dolerių. Tai didelė suma. Per tuos metus lietuviai suaukojo LF jau daugiau kaip 14 milijonų dolerių. O Lietuvos fondo turtas, įskaičiuojant ūkį ir pastatą Berlyne, siekia jau daugiau kaip 16 milijonų dolerių.

LF valdybos pirm. Povilas Kilius taip pat dėkojo visiems LF tarybos ir valdybos nariams už darbą ir džiaugėsi, kad LF auga, kad žmonės pasitiki Lietuvos fondu ir jam aukoja. Dėkojo aukotojams už pasitikėjimą.

Pranešimą padarė LF Pelno skirstymo komisijos pirm. Kęstutis Jecius, kuris tai komisijai vadovauja jau trečius metus. Jis dėkojo visiems savo komisijos nariams, kurie turi daug dirbti — daug laiko

praleisti, kad susipažintų su gausybe prašymų ir teisingai išdalintų paramą. Pelno skirstymo komisiją šiais metais sudarė: Lietuvos fondo tarybos paskirti: Kęstutis Jecius, Algirdas Ostis, Ramona Žemaitienė, Arvydas Tamulis ir antrininkas dr. Kazys Ambrozaitis; JAV LB paskirti: dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Ona Daugirdienė, Aleksas Vitkus ir antrininkas Vytautas Janušonis. Dėl ligos Vytautas Janušonis posėdžiuose negalėjo dalyvauti. Studentų pakomisiją sudarė: pirmininkas Kęstutis Jecius, Sigita Balzekienė, garbės konsulas Vaclovas Kleiza, Tadas Kulbis, Juozas Polikaitis ir prof. Andrius Tamulis.

Pagal Illinois valstijos įstatymus, iš tokių organizacijų kaip Lietuvos fondas yra reikalaujama, kad dauguma komisijose sudarytų tos organizacijos nariai. Todėl Pelno skirstymo komisija buvo papildyta ketvirtu nariu — Arvydu Tamuliu. JAV LB, kuri pagal Lietuvos fondo nuostatus yra kviečiama dalyvauti pelno skirstyme, paskiria tris narius, kurie privalo būti Lietuvos fondo nariai.

Visuose Pelno skirstymo komisijos posėdžiuose dalyvavo (be balsavimo teisių) LF tarybos pirmininkas dr. Antanas Razma ir LF valdybos pirmininkas Povilas Kilius. Pagal įstatymus visi posėdžiai turi būti protokoluojami anglų kalba. Posėdžius protokolavo LF tarybos sekretorė Alė Raz-

mienė.

Pelno skirstymo komisija surengė keturis posėdžius. Skirstymo posėdžiai yra uždari ir konfidencialūs. Ruošdamiesi posėdžiams komisijos nariai turėjo pašvesti daug laiko ir gerai susipažinti su visais prašymais, kad paskui per posėdį juos galėtų gerai įvertinti.

Visi, kurie prašome paramos iš LF, pateikiame prašymus iki tų metų kovo mėn. 15 d. Visiems prašantiems jų projektai ir jų prašymai yra reikalingiausi ir svarbiausi. Todėl visi laukiame tos dienos, kada LF Pelno skirstymo komisija daro pranešimą, kas ir kiek gavo dolerių iš Lietuvos fondo.

Pelno skirstymo komisijos pirmininkas sakė, kad prašymuose buvo matyti prašytojų gudrumas ir stengimasis apeiti reikalavimus. Jis prašė pranešti visiems paramos prašytojams, kad pristatomi duomenys yra kruopščiai komisijos tikrinami ir tik tada komisija atitinkamai sprendžia. Šiais, 2003 m., LF taryba Pelno skirstymo komisijai leido paskirstyti 1,041,941 dol. Tą sumą sudarė šiais metais paskirtas vienas milijonas ir nuo pernai metų likę 41,941 dol. Pelno skirstymo komisija dabar paskirstė 774,108 dol., o rudenį, atidėtiems, nenumatytiems ir skubiems prašymams paliko paskirstyti 267,761 dol.

Buvo gauti 269 prašymai iš 143 skirtingų prašytojų. 122

prašymai buvo atmesti, kadangi jie neatitiko LF skirstymo gairių. Skirstymo komisija patenkino 113 prašymų. Stipendijų prašymų buvo gauta 169. 97 studentams buvo suteikta parama, kiti dėl neatitikimo Lietuvos fondo stipendijų gairių buvo atmesti. Iš viso buvo prašoma arti 5,000,000 dol. paramos. Stipendijoms buvo paskirta iš viso 126,095 dol. Studentams Lietuvoje buvo paskirta 32,345 dol., o visiems kitiems — 93,750 dol.

Didžiausia pelno dalis, kaip visuomet atiteko švietimui, tai 350,381 dol. Kultūriniais reikalams paskirta 143,550 dol. ir visuomeniniams reikalams — 280,177 dol. Studentai iš Lietuvos gavo 72,595 dol. Išėjęs studentai — 53,500 dol.

Jeigu sudėsimė paramą, kurią gavo įvairios institucijos, tai JAV Lietuvos Bendruomenė gavo 158,373 dol. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė — 51,300 dol.

Per Lietuvos fondo valdybą paskirta Lietuvos mokytojams 100,000 dol., spaudai, radiui, televizijai — 72,000 dol. ir LF dr. Antano Razmos vardo premijai — 25,000 dol. Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui skirta 34,790 dol. Vasario 16 gimnazijai — 25,000 dol. Po 15,000 dol. gavo Pasaulio lietuvių centras, „Neringos“ stovykla ir Jaunimo centras. Visos kitos institucijos — prašytojai gavo mažesnes sumas. Sąrašas ilgas ir įspūdingas.

Lietuvių fondo pelno skirstymo posėdžio 2003 m. birželio 3 d. dalyviai (iš kairės): dr. Antanas Razma (tarybos pirm.), Kęstutis Jecius (PSK pirm.), Povilas Kilius (valdybos pirm.), stovi: dr. Kazys Ambrozaitis, Ramona Žemaitienė, Aleksas Vitkus (PSK sek.), dr. Ona Daugirdienė, dr. Vytautas Bieliauskas, Ramūnas Astrauskas (LF admin.), Arvydas Tamulis, Alė Razmienė (LF sek.), Algirdas Ostis.

LF Pelno skirstymo pirm. Kęstutis Jecius prašė pranešti visiems, kad komisija įvertina kiekvieną gautą prašymą. Kodėl kai kurie prašymai nebūna patenkinti? Todėl, kad didelė jų dalis neatitinka LF tarybos skirstymo gairių. Daug prašymų anketų nebūna gerai užpildytos. Daug kur trūksta pateisinimo duomenų ar prašomų dokumentų. Prašė pranešti studentams, kad parama bus teikiama tik pilno laiko studentams. Pilno laiko studentas privalo užbaigti mažiausiai 12 valandų kursą per semestrą ar trimestrą. Stipen-

dijos duodamos tik studijuojantiems universitetuose ar kolegijose, bet ne amatų mokyklose. Po pranešimų buvo diskutuojami įvairūs LF reikalai ir problemos skirstant paramą.

Lietuvių fondas per 40 metų darė ir daro didelį darbą. Visi tarybos ir valdybos nariai, išskyrus porą raštines darbuotojų, dirba be užmokesčio, kad ši didelė ir taip reikalinga lietuviams finansinė institucija galėtų kuo daugiau paremti lietuvišką veiklą. Per 40 metų veiklos niekas Lietuvos fondui negalėjo primesti kokių nors neleistinų ar neteisingų dar-

bų. Mes visi turėtumėm būti dėkingi, kad yra pasišventusių žmonių, kurie stengiasi, dirba, kad lietuviškas švietimas, kultūra, visuomeninė veikla išvystytų, kad ji būtų finansiškai remiama. Sunku įsivaizduoti, ką mes, lietuviai, darytumėm šiandien, jei nebūtų Lietuvos fondo! Būtų gerai, kad visi stengtumėmės didinti Lietuvos fondą — aukoti jam, kad jis pasiektų 20 milijonų dolerių sumą ir galėtų kasmet dar daugiau dolerių skirti lietuviškiems reikalams.

Birutė Jasaitienė

NAUJA EUROPA

E. RINGUS

Prieš maždaug mėnesį vienoje spaudoje konferencijoje gynybos sekretorius Rumsfeld padalijo Europą į „seną ir jauną“. Į „jauną“ jis įjungė naujas NATO nares, parodžiusias norą bendradarbiauti su Amerika.

Toks padalinimas patinka visiems Vidurio ir Rytų Europos kraštams. Visi jie tikisi turėti, o gal ir nemažai, ekonominės naudos. Esu tikras, kad baltiečiai spaudoje pastebėjo pastabas apie galimybę perkelti dalį karinių bazių iš Vokietijos toliau į Rytus. Planai sumažinti karinių skaičių Europoje paaiškėjo jau prieš

metus. Gandai apie karių perkėlimą stipriai padažnėjo po to, kai Amerika įspėjo JT, kad Hussein nušalinimas nuo valstybinio vairo įvyks be šios organizacijos pritarimo. Visų pirma, dalis karių, pasiųstų į Iraką, pasiliks ten, kol padėtis nenusistovės. Gružija jau prieš metus siūlė Amerikai perimti milžinišką buvusią sovietų oro bazę. Dalis karių bus perkelta į Vidurinę Aziją, dalis atsiras Lenkijoje. Vengrijoje ruošiami irakiečių ir afganistaniečių daliniai.

Kad reformos bus įvykdytos, paskelbė vokiečių spauda,

kai sužinojo apie anksčiau nustatytą projektą sustabdyti. Prez. Bush „doktrina“ būtų „planetos policininku“ privertė karo vadovybę peržiūrėti dalinių paskirstymą, bazių didumą ir dalinių judumą. Pagal naują galvojimą, daliniai turi būti nedideli, judrūs ir pigūs. Karo būklai turi būti suburti daugelyje nedidelių vietovių su nedideliu personalu, bet su galimybe greit išplėsti. Nepaisant pasikeitusios padėties su Rusija, pirmą gynybos sieną atsiras tarp Baltijos ir Juodosios jūros.

Įjungimas į vieną karinę

sistemą jau vyksta šiomis dienomis. Sausumos pratinams naudojama rytinė Lenkijos teritorija ir Ukrainos Lvovo apylinkė. Bulgarija pasiūlė Amerikai naudotis penkiais bazėmis ir Amerika jau naudoja dvi oro bazes, kad priartėtų prie Artimųjų Rytų ir sumažintų priklausomybę nuo Turkijos.

Europos visuomenė, išgirdusi apie tokius Amerikos planus, vėl suskilo. Vyresnioji karta susirūpinusi ateinančia amerikietiškos kultūros įtaka ir globalizacija. „Senąją“ Europą baugina ekonominė konkurencija.

1944 m. liepos 13 d. Raudonajai armijai šturmuojant Vilnių, bokštas buvo smarkiai apgriautas. Artilerijos sviediniai apgadino sienas, laiptines, perdengimus. Sienose atsirado plyšių. Restauruoti pilį pokario sąlygomis buvo be galo sudėtinga. Didelė dalis miesto buvo sugriauta. Ir vis dėlto buvo pagaminti 27,000 senosios pavyzdžio plytų specialiai vakariniam bokštui atstatyti. Jos buvo šiek tiek šviesesnės už autentiškas, kad restauruotas vietas būtų galima lengvai atskirti. Negincijamai autentiškose vietose pasirinktas istorinis (gotikinis) plytų rėšimo būdas, o vėlesnių restauracijų vietose — dabartinis.

Dirbo eiliniai mūrininkai, čia pat elementariai apmokyti restauratoriaus amato. Restauracija pradėta 1948 m. baigta 1950 m. 1957-1960 m. pilies konservavimo darbai buvo tęsiami, vadovaujant architektui Sigitui Lasavickui. Konservuotos rūmų sienos, pietinio ir šiaurinio bokšto liekanos. Sutvarkytas pilies kiemas. Vakariame bokšte įrengta Vilniaus miesto ir pilį istorijos ekspozicija. 1995 m. pavasarį prasidėjo naujas Vilniaus Aukštutinės pilies tvarkymo etapas.

1944 m. liepos 13 d. Raudonajai armijai šturmuojant Vilnių, bokštas buvo smarkiai apgriautas. Artilerijos sviediniai apgadino sienas, laiptines, perdengimus. Sienose atsirado plyšių.

Restauruoti pilį pokario sąlygomis buvo be galo sudėtinga. Didelė dalis miesto buvo sugriauta. Ir vis dėlto buvo pagaminti 27,000 senosios pavyzdžio plytų specialiai vakariniam bokštui atstatyti. Jos buvo šiek tiek šviesesnės už autentiškas, kad restauruotas vietas būtų galima lengvai atskirti. Negincijamai autentiškose vietose pasirinktas istorinis (gotikinis) plytų rėšimo būdas, o vėlesnių restauracijų vietose — dabartinis.

Dirbo eiliniai mūrininkai, čia pat elementariai apmokyti restauratoriaus amato. Restauracija pradėta 1948 m. baigta 1950 m.

1957-1960 m. pilies konservavimo darbai buvo tęsiami, vadovaujant architektui Sigitui Lasavickui. Konservuotos rūmų sienos, pietinio ir šiaurinio bokšto liekanos. Sutvarkytas pilies kiemas. Vakariame bokšte įrengta Vilniaus miesto ir pilį istorijos ekspozicija.

1995 m. pavasarį prasidėjo naujas Vilniaus Aukštutinės pilies tvarkymo etapas.

Aukštutinės pilies vakarinis bokštas ir uždengti Žemutinės pilies Valdovų rūmų likučiai.

K. Vainoro nuotr.

VILNIAUS PILYS

7. Aukštutinė pilis

VYTAUTAS URBANAVIČIUS

Spėjama, kad panašus buvo ir pietinis bokštas, kuris jau P. Smuglevičiaus laikais buvo apgriautas gerokai smarkiau: nebuvo visos pietinės sienos. Vėliau šis bokštas beveik visai sunyko. Dabar jo liekanos uždengtos mediniu keturkampiu antstatu.

Visai sunykęs ir šiaurinis bokštas. Išlikę tik apirę pamatai. Apie antžeminę šio bokšto dalį duomenų beveik nėra.

Šiek tiek geriau išlikę rezidenciniai rūmai. Tai gotikinis stačiakampio formos pastatas, stovintis rytinėje kalno dalyje. Jo ilgis 36, plotis beveik 18 m. Jo sienų storis yra arti 4 m, o rytinė siekia ir 5 m. Pirmajame aukšte buvo 4 nekūrenamos patalpos, kurias dengė cilindriniai skliautai. Antrajame rūmų aukšte buvo puošni 30 x 10 m dydžio salė, kurios skliautus laikė keturios kolonos. Su pirmuoju aukštu salę jungė sienoje įrengti sraigtiniai laiptai. Iš pirmojo aukšto ji buvo ir apkūrenama — vienoje iš šio aukšto patalpų buvo hipokaustinė krosnis. Šiluma į salę patekdavo sieno-

je išmūrytu ortakiu, šviesa iš lauko — per smailiaarkius langus.

Yra duomenų, kad rūmai galėjo turėti dar ir trečiąjį aukštą. Bendras jų aukštis turėjo siekti apie 30 m.

Dabar rūmai konservuoti, kiekviena siena uždengta atskiru stogeliu. Beliktų pakelti sienas iki menės viršaus, atstatyti jos skliautus ir uždėti bendrą stogą. Vilniaus panorama pasipuoštų dar vienu architektūrinio akcentu, o miestas gautų puošnią reprezentacinę salę.

Bene daugiausiai kito vakarinis Aukštutinės pilies bokštas. Iki XIX a. pradžios nykęs, 1816-1817 m. buvo konservuotas. Tuo pat metu Vilniaus gubernijos architektas (Joseph Poussie) rūpesčiu buvo sustiprintas ir kalno šlaitas. Siekiant apsaugoti jį nuo plovimo, Vilnios vaga buvo pakeista ir tapo tokia, kokia matome šiandien.

Tačiau tuo viskas ir pasibaigė. Po dešimties metų konservuoti bokštai vėl buvo apirę ir padulėję. Spėjama, kad tuo metu buvo nugriauti du viršū-

valstybės turi tą patią viziją — nepadalytą ir laisvą Europą. Dabar, baigiantis tretiesiems ambasadoriaus darbo metams Lietuvoje, Lietuva yra arti tos dienos, kai taps pilnateise NATO ir ES nare. Ambasadorius J. Tefft neslepia, kad jam buvo malonu tapti svarbių Lietuvos istorinių įvykių liudininku.

Ambasadorius J. Tefft sako, kad vertina savo, kaip ambasadoriaus darbą Lietuvoje ir pastebi, kad darbas čia ištis buvo jo karjeros ryškiausias momentas, todėl tiek žmonai Marielai, tiek jam bus liūdna palikti Lietuvą. „Tai, ką Lietuva pasiekė per pastaruosius dvylika metų, yra ištis stebuklas, tai minėjo ir prezidentas Bush, ir daugelis kitų. Ir visa tai pirmiausia tik dėl Lietuvos žmonių sunkaus darbo ir pasiaukojimo, na ir truputis pagalbos iš jūsų draugų...“ — pastebi ambasadorius J. Tefft.

Ambasadorių John F. Tefft

pakeis vasaros pabaigoje atvyksiantis naujasis JAV ambasadorius Lietuvoje Stephen D. Mull, kuris neseniai dirbo JAV ambasadoriaus pavaduotoju Džakartoje, Indonezijoje. Karjeros diplomatas JAV aukštesniojoje užsienio tarnyboje Stephen D. Mull turi ministro patarėjo rangą. Ambasadorius S. Mull yra dirbęs konsulu ir politikos pareigūnu JAV ambasadoje Bahamuose, Lenkijoje ir Pietų Afrikoje. Karjerą JAV užsienio tarnyboje jis pradėjo 1982-aisiais. Prieš paskyrimą Džakartoje S. Mull dirbo JAV Valstybės departamento operacijų centro direktoriaus pavaduotoju, JAV ambasados Varšuvoje politikos patarėju, Pietų Europos reikalų biuro direktoriumi, bei JAV Valstybės departamento vykdanciojo sekretoriaus pavaduotoju.

Parengta pagal JAV ambasados Vilniuje pranešimą

Suremontuotas vakarinis gynybinis bokštas, sutvarkytas lietaus vandens nuleidimas, konservuotos gynybinės sienos liekanos, iš naujo išgrįsti takai, sutvarkyta kalno papėdė. Čia baigti atstatyti du arsenalo korpusai, perdengtas Nacionalinio muziejaus pa-

grindinio korpuso stogas. Uždengti ir per 1995 m. sezoną atkasti Valdovų rūmų likučiai, užkonservuotos perkastos kitose pilies vietose. Vilniaus pilių direkcija tapo visa teise pilių komplekso šeimninke ir visų čia vykdomų darbų koordinatore. Kaip ga-

rantą ateičiai 1995 m. ji pasirašė tris ilgalaikes sutartis, kuriomis tyrimai pavesti Pilių tyrimo centrui „Lietuvos pilys“, projektavimas — Paminklų restauravimo institutui, statybos ir atstatymo darbai — Panevėžio statybos trestui.

Bus daugiau

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

BAŽNYČIA IR EUCHARISTIJA

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Popiežius Jonas Paulius II šių metų Didžiojo ketvirtadienio proga yra pagarsinęs encikliką apie Eucharistiją: „Ecclesia de Eucharistia“ — Bažnyčia iš Eucharistijos. Šiandien, viešai pagerbiant Dievo meilės paslaptį — Eucharistijos dovaną Bažnyčiai, norėčiau supažindinti jus su svarbiausiomis šio svarbaus dokumento mintimis.

Šventasis Tėvas rašo: „Vatikano II susirinkimas pagrįstai paskelbė, kad eucharistinė auka yra 'viso krikščioniško gyvenimo versmė ir viršūnė' (LG, 11). 'Juk šventčiausioje Eucharistijoje glūdi visos dvasinės Bažnyčios lobiai, pats Kristus, mūsų velykinis avinėlis ir gyvoji duona, Šventosios Dvasios gaivinamu ir gyvybę trykštančiu savo kūnu teikiančias žmonėms gyvenimą' (PO.5). Štai kodėl Bažnyčia niekada nenuleidžia žvilgsnio nuo savo Viešpaties, esančio altoriaus Sakramente, kuriam atranda pilnatvišką jo begalinės meilės apraišką". Kiek mes parodome dėmesio Eucharistijai ir kiek mes trokštame maitintis šia dangaus Duona, tiek mes dvasiškai augame.

Paskutinės Vakarienes kambaryje Kristus paėmė duoną, laužė ir davė mokiniams tardamas: „Imkite ir valgykite: tai yra mano kūnas, kuris už jus atiduodamas". Paskui jis paėmė taurę vyno ir jiems tarė: „Imkite ir gerkite iš jos visi: tai yra mano kraujo taurė, naujosios ir amžinosios sandoros kraujas, kuris bus išlietas už jus ir visus nuodėmėms atleisti". Šitai taręs Viešpats įsakė: „Tai darykite mano atminimui". Per kiekvienas Mišias yra sudabartinamas šis velykinės aukos slėpinys, kurio metu mes atsiduriame Paskutinės vakarienes kambaryje, laužome Jėzaus duodamą gyvąją duoną, stovime po Jėzaus kryžiumi, mūsų nuodėmės plauna Atpirkėjo kraujas ir pagaliau stovime prie tuščio kapo, džiaugdamiesi Viešpaties prisikėlimu.

Bažnyčia gimė Paskutinės vakarienes kambaryje ir yra gyva ne dėl jos narių gausumo ar išminties, ne dėl jos sukurtų struktūrų ar istorinės patirties, bet gyva dėl Eucharistinio Jėzaus, kuris gyvena ir veikia dabartyje, kaip ir anuomet, kai regimu būdu

laužė duoną, ištare ant kryžiaus: „Atlikta" ir prisikėlė iš mirties. Šventasis Tėvas tvirtina, kad Eucharistija yra per amžius besitęsianti kryžiaus auka ir primena, jog klysta visi, kurie iš Mišių nori atimti aukos suvokimą ir matyti tik brolišką puotą. Iš tikrųjų Mišios yra drauge ir auka, ir tikras pokylis, kuriame Kristus duoda save, kaip valgį.

Jonas Paulius II atkreipia dėmesį, kad Jėzus paskutinės vakarienes metu plovė mokiniams kojas ir tokiu būdu paliko tarnavimo pavyzdį. Popiežius primena, kad Eucharistiją švenčiantieji krikščionys neapleisť savo, kaip šio pasaulio piliečių, užduočių. Jų pareiga Evangelijos šviesa prisidėti prie pasaulio, atitinkancio žmogaus kilnumą ir Dievo planą, statydimą. Dėl šitos priežasties mes, katalikai, negalime būti pasyvūs akivaizdoje viso to, kas vyksta aplinkui mus. Matydami, kaip pažeidžiamas teisingumas, niekinama gyvybė ir trypiamas žmogaus orumas, kaip niekinamos nenykstančios vertybės ir garbinamas aukso veršis, mes išduotume Kristų, jei nesisielotume, kaip sustabdyti blogį ir dar uoliau tarnauti žmonėms.

Eucharistija mus vienija su Dievu, Bažnyčia ir tarpusavyje. Ji vienija su Dievu, nes priimdami Jėzų į savo širdį, vienijamės su dangaus Tėvu ir Šventąja Dvasia. Didesnės vienybės su Dievu šioje žemėje neįmanoma pasiekti. Mums belieka tik pa-

sirūpinti, kad Jėzų pakviesime į savo širdis, kaip į gražiausiai išpuoštus namus, todėl nuo Eucharistijos yra neatskiriamas Susitaikinimo sakramentas.

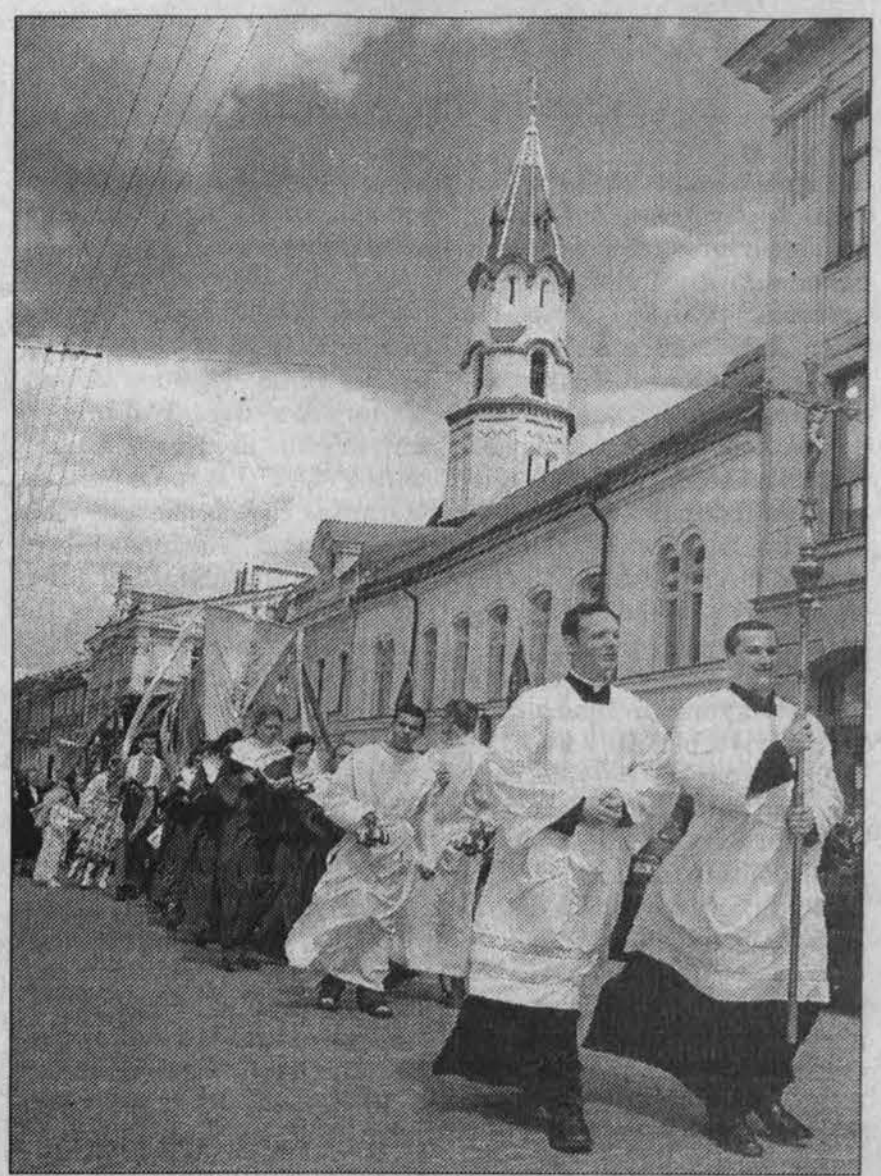
Šventasis Tėvas sako, kad Eucharistija vienija mus su Bažnyčia, nes jungia su savo vyskupu ir Romos popiežiumi. Be šios vienybės negalima švęsti Eucharistijos, todėl, jei kas nors būtų gavęs kunigystės šventimus, bet dėl savo klaidų praradęs vienybę su savo vyskupu, tas negalėtų vertai švęsti Eucharistijos. Šitokioje padėtyje yra vienybė su popiežiumi praradę arkivyskupo Lefebvro šalininkai, kurių atstovų turime ir Kaune.

Eucharistija vienija žmones tarpusavyje, nes Jėzaus artumoje pasijuntame visi lygūs, visi broliai ir seserys Kristuje. Tačiau Šventasis Tėvas primena, kad Eucharistija kuria bendrystę su Dievu, Bažnyčia ir žmonėmis tik tada, jei ją priimame vertai. Jis cituoja Šv. Jono Aukšurnio raginimą: „Aš keliu balsą, maldauju, prašau ir meldžiu: nesiartinkite prie šio šventojo stalo suteptomis ir sugadintomis sąžinėmis". Kai sąžinė slegia sunki nuodėmė, Šventasis Tėvas ragina pasinaudoti Susitaikinimo sakramentu. Todėl didelė klaidą daro tie žmonės, kurie, dalyvaudami Mišių šventime, eina prie Komunijos, nesusimąstydami, kas dedasi jų širdyse. Bažnyčia uždeda kunigams pareigą neduoti Eucharistijos

tiems asmenims, kurie žinomi kaip vieši nusidėjėliai, iki šiolei dar nepadarę atgailos. Todėl neturėtų eiti Komunijos įstatymų leidėjai, kurie kovoja prieš gyvybę, legalizuoją abortus, priiminėja korupcinius įstatymus, atsižvelgiant ne į visuomenės gerovę, bet į pasiskyrusių grupių finansinius interesus. Prie Eucharistijos, nepadarę atgailos neturėtų artintis visi tie, kurie tik išoriškai deklaruoja savo priklausomybę Katalikų Bažnyčiai, bet savo nekrikščionišku elgesiu piktina žmones.

Šventasis Tėvas ypač primena, sekmadienio Mišių svarbą ir sako, jog ganytojai turi sudaryti žmonėms sąlygas dalyvauti sekmadienio Mišiose, o tikintieji, jei nėra sukludę, turėtų labai rimtai priežastį, turi dalyvauti Viešpaties dieną Eucharistijos šventime. Praeitais tikėjimo persekiojimai aiškiai paliudijo, kad net sunkiausiose sąlygose išliko tvirti savo dvasia tie tikintieji, kurie sekmadieniais šventė Mišias.

Kunigai ir tikintieji yra raginami ne tik dalyvauti Mišiose, bet ir adoruoti Eucharistiją ne Mišių metu. Kažkur visai šalia mūsų Laisvės alėjoje šiandien vieni žmonės gers alų ir mąstys tik apie tai, kas greitai praeina, o mes tuo tarpu, eidami kitomis gatvėmis, giesmėmis šlovinsime su mumis gyvenantį ir mus mylintį Eucharistinį Jėzų. Šlovinsime ir už tuos, kurie Viešpaties šiandien dar neprisi-

Devintinių eiseną Vilniaus senamiesčio gatvėmis.

Tomo Bauro (Elta) nuotr.

Iškilmingai buvo švenčiama Devintinių šventė Vilniuje.

Tomo Bauro (Elta) nuotr.

PASKELBTA ENCIKLIKA APIE EUCHARISTIJA

Balandžio 17 d., Didįjį ketvirtadienį, popiežius Jonas Paulius II pristatė savo 14-ąją encikliką **Ecclesia de Eucharistia**. Ankstesniais pontifikato metais popiežius Didžiojo ketvirtadienio proga paskelbdavo kunigams skirtą laišką. Šv. Petro bazilikoje Krimos Mišiose, apie 3,000 kunigų pakartojo per kunigystės šventimus duotas ištikimybės pažadas. Popiežius savo homilijoje sakė, kad kiekvienas pašaukimas į kunigystę yra ypatinga Dievo meilės dovana ir gilus slėpinys. Jis ragino kunigus per sakramentus ištikimai perduoti Dievo slėpinius, vadovaujantis ne žmogiškaisiais interesais, bet tik meile Dievui ir žmonėms. Šventasis Tėvas prašė kunigus supažindinti tikinčiuosius

su naujosios enciklikos turiniu. Oficiali enciklikos pasirašymo ceremonija vyko po Paskutinės vakarienes Mišių.

Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas kardinolas Walter Kasper interviu agentūrai **Kathpress** komentodamas naująją popiežiaus encikliką pareiškė, kad joje „nė per milimetrą neatsitraukiama nuo ligšiolinės ekumenizmo linijos". Kardinolas sakė, kad enciklikoje išpuodingai pabrėžiamas katalikiškasis mokymas apie Eucharistiją, taip pat ekumeninėje srityje pateikiami atskiriems atvejams skirti pastoracinių požiūrių išmintingi sprendimai. Dokumente rašoma, kad dėl ypač svarbių dvasinių poreikių Eucharistiją leistina priimti taip pat kitų krikščio-

niškųjų Bažnyčių bei bendruomenių atstovams. Pasak kardinolo W. Kasper, ši enciklikos mintis rodo popiežiaus „didelį atvirumą". Popiežiškosios krikščionių vienybės tarybos pirmininkas sakė, kad bendros katalikų ir protestantų komunijos pasiūlymams vis dar trūksta teologinio pagrindo, nes tebėra skirtingai suprantama Eucharistijos esmė.

Kai kurių konfesinių požiūrių mišrių šalių vyskupų konferencijos paskelbė specialius pareiškimus dėl enciklikos **Ecclesia de Eucharistia**, pabrėždamos, jog naujoji enciklika neuždaro durų ekumeniniam bendravimui. Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininko kardinolo Karl Lehmann teigimu popiežius nestabdo ekumeninio Katalikų Bažnyčios angažavimosi, net sustiprina jį, nuolat cituodamas 1995 m. paskelbtą

encikliką **Ut unum sint**. Pasak kardinolo, popiežius išpeja dėl galimo perdėto skubotumo ir primena galiojančias kanonų teisės nuostatas, išlaikydamas būtiną aiškumą, tačiau drauge „vengdamas aštrumo". Vokietijos vyskupų konferencijos pirmininkas teigė, kad norint pasiekti Viešpaties stalo vienybę reikia ne vien tik laiko, bet taip pat įveikti daugybę kliūčių. Krikščionys turėtų drauge testuoti tai, kas jau dabar įmanoma: drauge skaityti Bibliją, rūpintis vargšais, darbuotis naujosios evangelizacijos baruose.

Šveicarijos vyskupai savo pareiškimu teigia, kad naujoji enciklika nurodo „ekumeninio dialogo meilę ir tiesiog gaires". Pabrėžiama, jog, norint suvokti dokumento visumą, reikia jį ramiai studijuoti.

Kardinolas Leo Scheffczyk įžvelgia enciklikoje ypač naują

Eucharistijos ir Bažnyčios susijimą. Pasak jo, enciklikoje reiškiamas popiežiaus pritiriamas ekumeninei veiklai ir vertinami krikščionių ekumeniniai lūkesčiai; tačiau šie lūkesčiai netapatintini su nutolusiu nuo tikrovės sentimentalumu.

Tikėjimo mokslo kongregacijos sekretorius arkivyskupas Angelo Amato komentodamas encikliką, pabrėžė, jog Eucharistija yra pačios Bažnyčios vienybės ir vienybės Bažnyčioje sakramentas, todėl negali būti kalbos apie bendrą jos šventimą su kitais krikščionimis, kol nebus pasiekta tikėjimo, sakramentų ir bažnytinės valdžios sampratų vienybė. Romos Šv. Kryžiaus universiteto sakramentų teologijos prof. Antonio Miralles kaip naująją išklė enciklikos skyrių apie Mariją, „pirmąją istorijos tabernakulį".

BŽ, 2003 m. Nr. 8

PASKELBTI ŠEŠI NAUJI PALAIMINTIEJI

Balandžio 27 d. popiežius Jonas Paulius II paskelbė šešis naujus palaimintuosius. Savo pamokslu šventasis Tėvas susiejo naujųjų palaimintųjų gyvenimą su tą patį sekmadienį minėta Dieviškojo Gailestingumo švente. Visi šeši palaimintieji kilę iš Italijos. Giacomo Alberione (1884–1971) laikomas vienu iškiliausių XX a. apaštalų, skelbusių Dievo meilę žiniasklaidos priemonėmis. Jis įkūrė Šv. Pauliaus draugiją, vėliau išsiplėtusią į pasauliečių vienuolių šeimą. Popiežius pabrėžė, kad Don Giacomo Alberione visuomet laikėsi ištikimybės Bažnyčios magisteriumui atžvilgiu. Jis ragino žiniasklaidos srityje aktyviai besidarbuojančius

paušiečius vykdyti evangelizaciją šiandienos pasaulyje „su tuo pačiu polėkiu" ir naudojantis naujausiomis priemonėmis. Mažesniųjų brolių kapucinų kunigas Marco d'Aviano (1631–1699) suvaidino svarbų vaidmenį 1683 m. išlaisvinant Vieną iš turkų apgulties. Popiežius pabrėžė, kad laiko aplinkybėmis nulėmus charizmiškasis kapucinų pamokslininkas aktyviai prisidėjo puoselėdamas krikščioniškosios Europos laisvę ir vienybę. Vienuolių įkūrėja Maria Cristina Brando (1856–1901) nuo vaikystės troško būti šventa. Vienuolijos įkūrėja Eugenia Ravasco (1845–1900) popiežiaus Leono XIII enciklikos **Rerum novarum** dvasia

praleido gyvenimą, tarnauzacija jaunoms darbininkėms. Maria Domenica Mantovani (1862–1934) įkūrė pašvęstojo gyvenimo institutą drauge su ankščiau palaimintuoju paskelbtu kun. Giuseppe Naschimbeni. Popiežius pabrėžė, kad naujoji palaimintoji Šventosios Šeimos pavyzdžiu buvo įkvėpta visiškai atiduoti save kitiems ir ypatingą dėmesį skirti vargšams. Švč. Jėzaus Širdies katechetų seserų kongregacijos įkūrėja Giulia Salzano (1846–1929) sakydavo: „Kol basui gyva, mokysiu katekizmo".

Iš viso Jonas Paulius II paskelbė 1,316 palaimintųjų ir 465 šventuosius.

Bažnyčios žinios, 2003 m. Nr. 8

• **Telšiai.** Balandžio 8 d. Telšių vyskupijos kurijoje lankėsi ir su vysk. J. Boruta, SJ, susitikio Ispanijos Karalystės užsienio reikalų ministerijos sekretorius Europos Sąjungos klausimais. Svečias savo kalboje ragino nesibaiminti narystės ES. Pasak jo, Europa vienijasi krikščioniškos pagrindu, čia bus bendrai dirbama, bendrai ieškoma sprendimų. Tai labai padėjo Ispanijai, padės ir Lietuvai. Vysk. Jonas Boruta, SJ, priminė, kad Žemaitija jau nuo 1417 m. Konsantcos susirinkimo, kai buvo įkurta Žemaičių vyskupija, jaučiasi esanti krikščioniška Europos dalis.

• **Balandžio 18 d.** iš Ruklos į Jonavą buvo nešamas kryžius. Kryžiaus nešimo apeigoms vadovavo Jonavos dekanas klebonas Sigitas Bitkauskas ir Ruklos klebonas Arnoldas Valkauskas, dalyvaavo Ruklos igulos kariai, nemažas būrys Ruklos parapijiečių.

Devintinių šventės Vilniuje dalyvė.

Tomo Bauro (Elta) nuotr.

SKELBIMAI

* 3 merginos ieško darbo priežiūrėti vaikus ar pagyvenusius žmones ir gyventi kartu. Tel. 630-852-6406.
* Moteris ieško (perka) darbo netoli Palos Hills, su gyvenimu ar grįžimu. Tel. 708-237-1203 arba 773-221-3708.

* Jauna moteris ieško bet kokio darbo su gyvenimu. Tel. 773-447-9440 Laura.

* 30 m. moteris gali pakeisti senelių priežiūroje bet kurią savaitės dieną. Kalba angliskai, turi patirties, rekomendacijas, vairuoja. Tel. 773-254-0250 arba 773-671-7987.

DĖMESIO! DĖMESIO!
Neseniai atvykote, ieškote darbo ar buto, tačiau skelbtis laikraščiuje brangiai kainuoja? Ne bėda. **DRAUGAS** jūsų skelbimą išspausdins nemokamai. Tereikia paskambinti tel. 773-585-9500 ar užsukti į **DRAUGO** administraciją adresu 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

IŠNUOMOJA

Brighton Park rajone po remonto išnuomojami atskiri kambariai.
Labai geras susisiekimas.
Tel. 773-297-8595.

Woodridge išnuomojami 1-2 mieg., naujai suremontuoti butai.
1 mieg. - \$645; 2 mieg. - \$729 - \$758
Tel. 630-910-0644, Jana.

Išnuomojamas naujai dekoruotas, modernus 2 mieg. butas su virtuvės įranga vyresnio amžiaus, nerūkantiems žmonėms. Oro kondicionierius, nauji kilimai, užuolaidos.
66 Pl. ir Marquette Rd.
Tel. 708-656-6599.

SIŪLO DARBĄ

Pilnos darbo dienos darbas
su gyvenimu,
įvairiose valstijose.
Tel. 630-330-9471

PASLAUGOS

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO
VESINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOS
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agentas Frank Zapolis ir Ott. Mar.
Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654, 773-581-8654

GRAŽI MŪSŲ LIETUVA

Birželio 21 d. vakare buvau pakviesta dalyvauti Kernavėje vykusiame tradiciniame Joninių renginyje. Į trumpiausios nakties linksmybes Kernavėn suvažiavo žmonių iš įvairių Lietuvos vietovių. Autobusais atkeliavo folkloro ansambliai, tautinių šokių šokėjai, muzikantai. Ypač daug jaunimo, kuris domėjosi daugiau svaigalais, negu senovės tradicijomis. Visą dieną smarkiai lijo, bet renginio nesutrūkdė. Visi karštojo, kad per Jonines visada lyja. Prieš vidurnaktį pilialkniuose buvo uždegti laužai, vainikų kuorai. Merginos Neryje plukdė vainikėlius ir visas Pajautos slėnis skendo ugnyje. Pasirodo, kad didelio renginio nesudrumstė nė lietus. Dėl lietaus nepasilikom ilgiau Kernavėje ir išvykome į Vilnių, o jaunimas linksminosi visą naktį. Per „švenciamąją veiklą“ menko intelekto dalis jaunuolių pateko į ligonines, kiti — į policijos rankas. Panašiai buvo „švenciamą“ Joninių išvakarėse Vilniuje, prie Baltojo tilto.

Labai gaila, kad graži Joninių-Rasos šventė patenka į pagonybės išpažinėjų rankas. Pagonių apeigos vyko ir kitose Lietuvos vietose — Jonavoje, Džukijoje ir kt. Pagonių apeigų dalyviai į liepšnojantį aukurą bėrė po žiupnelį druskos ir grūdų. Buvo pagerbtos deivės Žemyna ir Gabija, o svarbiausiam pagonių dievui Perkūnui paaukota iš Džukijos miško atvežta ąžuolo šaka. Visoms apeigoms vadovavo folkloro ansamblio

Marija Remienė

A + A
MARTA GENUTIS

Mirė 2003 m. birželio 29 d., sulaukusi 93 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje nuo 1957 metų. Nuliudė liko: vaikai Otto su Irene ir Siegfried su Margaret; anūkai Scott ir Debbie su Dann Grist. Marta buvo žmona a.a. Petro; sesuo a.a. penkių sėserų, a.a. dviejų brolių ir mama a.a. trijų vaikų. Velionė pašarvota antradienį, liepos 1 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.) Hickory Hills, IL. Religinės apeigos vyks trečiadienį, liepos 2 d. 7 v.v. ir ketvirtadienį liepos 3 d. 10 v.v. lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje, 6641 S. Troy, Chicago. Po apeigų a.a. Marta bus palaidota Bethania kapinėse. Nuširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliudę artimieji

Laidot. direkt. Lack & Sons. Tel. 708-430-5700

MŪSŲ PLANETA
ŽALESNĖ

Per paskutiniuosius dvidešimt metų Žemė pasidarė žalesnė, tai yra pagausėjo miškų, — teigiama Amerikos kosmoso tyrimo agentūros NASA ir Energetikos ministerijos užsakymu atlikto tyrimo išvadose. Augmenijos gausėjimas siejamas su vadinamuoju visuotiniu klimato atšilimu. Kaip teigia ataskaitos autoriai, kai daugiau šviečia saulė, daugiau vandens, šilumos bei anglies dvideginio, augmenija suklesti daugelyje ruožų, bene labiausiai — atogrąžose ir tolimojoje šiaurėje.

Amerikos Montanos universiteto tyrinėtojas Ramakrišna Nemanis teigia, kad augalų gausėjimas visų pirma sietinas su klimato pokyčiais. Kaip kitą veiksnį mokslininkas nurodo anglies dvideginio gausėjimą — per paskutinius dvidešimt metų šių dujų atmosferoje pagausėjo devynis nuošimčius. Anglies dvideginis yra veiksminga augalų trąša. Kaip rašoma žurnale „Science“ paskelbtame straipsnyje, sunku pasakyti ar šėšių nuošimčių augalų biomasės padidėjimas yra žmogaus skatinamo visuotinio klimato atšilimo ar natūralių klimato pokyčių išdava. Tyrinėjimui pasirinkti tūkstantis dešimt metų — aštuoniasdešimties — dūktantieji metai buvo bene šilčiausias laikotarpis nuo to laiko, kai pradėti reguliariai stebėti orai.

Bene labiausiai per paskutinį dvidešimtmetį išaugo Amazonės baseino miškai. Mokslininkai taip pat atkreipia dėmesį, kad žmonių skaičiaus gausėjimas — per dvidešimtmetį žmonių skaičius padidėjo trisdešimt šešis nuošimčius ir viršijo šešis milijardus, gerokai viršijo augalų biomasės didėjimą.

LER

* **Karaliaus Mindaugo paminklas** iš Tauragės sekmingai atkeliavo į Vilnių. Užkėlus ant postamento, paminklas vėl buvo apdengtas. Jo atidengimo iškilms vyks liepos 6-ąją — karaliaus Mindaugo karūnavimo dieną. Paminklui sukurti ir pastatyti buvo skirta 2 mln. litų.

* **Arvydo Sabonio paramos fondas** nuolatiniams organizacijos rėmėjams netoli Raseinių, Karpynėje, surengė netradicinę pramogą — pusdienį trukusią žvejybą ir krepšinio varžybas. (R-Elta)

Lietuva išpareigojo STGD išduoti iki traukiniui atvažiuojant iki Lietuvos pasienio, kur keleiviai dar turės praeiti įprastą pasieniečių patikrinimą. STGD bus išduodami nemokamai, tai bus vienkartinis dokumentas, skirtas kelionei ten ir atgal, jis galios tris mėnesius, o tranzitu per Lietuvą reikės pervaziuoti per 6 valandas. Paprastai tranzitiniai traukiniai per Lietuvą važiuoja maždaug 4 valandas.

Lietuva išpareigojo STGD išduoti iki traukiniui atvažiuojant iki Lietuvos pasienio, kur keleiviai dar turės praeiti įprastą pasieniečių patikrinimą. STGD bus išduodami nemokamai, tai bus vienkartinis dokumentas, skirtas kelionei ten ir atgal, jis galios tris mėnesius, o tranzitu per Lietuvą reikės pervaziuoti per 6 valandas. Paprastai tranzitiniai traukiniai per Lietuvą važiuoja maždaug 4 valandas.

gincyti“, sakė R. Berloviene.

Pasak jos, atliekant tyrimus, buvo paimtas per mažas šlapimo kiekis, be to, skiriasi mėginio A ir mėginio B rūgštingumas.

Be to, pati dopingo testo paėmimo procedūra irgi atrodo keista, nes sportininkas tikrintas ne po varžybų, o vakare.

Beje, paaiškęs antrojo mėginio teigiamam rezultatui, bus panaikintas birželio pradžioje „Giro d'Italia“ pasibaigusiose lenktynėse pasiektas R. Rumšo rezultatas — šeštoji vieta.

Lietuviai taip pat neteks per šias lenktynes pelnytų įskaitinčių taškų pajėgiausių planetos

tuvius labiausiai ieškomų nusikaltėlių galerijoje pamatė savo svečio atvaizdą.

„Net nežinau, kodėl pats iškart jo nepažinau. Juk A. Luster istoriją buvau kelis kartus matęs per televiziją“, vėliau pats stebėjosi vyriškis.

M. Labanauskui nepasisekė

* **Vilniuje prasidėjo savaitę truksianti karaliaus Mindaugo karūnavimo 750 metų jubiliejui skirta Pasaulio lietuvių dainų šventė „Mes“.** Visą kitą savaitę Seime vyks keliose dešimtyse valstybių gyvenančius lietuvių vienijančios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas. JAV LB Tarybos prezidento pirmininkė Regina Narušienė sakė: „Svarbiausias mūsų tikslas visais laikais buvo likti lietuviams, išsaugoti lietuvių tųose kraštuose, kur mus nubloškė likimas. Dabar tai net svarbiau nei ankstesniais laikais“. (LR-Elta)

* **Į Pasaulio lietuvių dainų šventę atvyko apie 950 dalyvių iš JAV, Kanados, Australijos, Brazilijos, Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Rusijos bei Ukrainos.** Žiurovų sulaukti tikimasi iš dar daugiau valstybių. Vilniaus visuomenės sveikatos centrui pavesta užtikrinti patikrinimą asmenų, atvykstan-

Our new Airbus goes by the designation A340. But you can just call it Cloud 9.

There are a number of reasons why our Airbus A340 is the ultimate in comfort and convenience. Economy Extra, our new class of service, offers its own separate cabin with plenty of room to work or relax. While every seat in all three classes has been newly designed and features an individual video screen. Of course, the sense of well being you'll feel when flying on this sophisticated new aircraft is more than just the result of enhanced comfort, space and amenities. It's also the result of an enhanced quality of service you'll find only on SAS. To find out more call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350. www.scandinavian.net

It's Scandinavian

SAS

Lietuva pasirengusi Karaliaučiaus tranzitui

naujas Supaprastinto tranzito dokumentų skyrius, taip pat buvo atidarytas konsulas Sogetske.

Aiškindami, kaip nuo antradienio veiks tranzito tvarka, diplomatai sakė, kad per Lietuvos teritoriją norinčių keliauti Rusijos piliečių duomenys iš geležinkelio stočių bilietų kas elektroniniu paštu bus perduodami Lietuvos diplomatinėms įstaigoms ir Lietuva per 24 valandas turės atsakyti, ar jiems

Dviratininkui R. Rumšui dėl dopingo vartojimo gresia diskvalifikacija

Atkelta iš 1 psl.

kuris patvirtino pirmojo dopingo tyrimo rezultata.

Apie teigiamą geriausio 2002 metų Lietuvos sportininko dopingo tyrimo rezultata pirmadienį buvo informuota Lietuvos dviračių sporto federacija, kurios pasiūlytą sprendimą dėl R. Rumšo diskvalifikacijos svarstys Tarptautinė dviračių sąjunga (UCI).

„Pirmą kartą už tokio preparato vartojimą sportininkas paprastai diskvalifikuojamas ne mažiau nei dvejiems metams“, tvirtino Kuno kultūros bei sporto departamento (KKSD) vyriausioji specialistė-gydytoja

antidopingo programai Rima Berloviene, praėjusią savaitę Lozaneje stebėjusi antrojo mėginio tyrimo pradžios procedūrą. Pasak jos, trečiasis tyrimas nebus atliekamas, kadangi dopingo procedūra reglamentuoja dviejų — A ir B — mėginių tyrimą. Tad Lietuvos dviratininko tyrimo rezultatai esantys galutiniai.

R. Berloviene sakė, kad atliekant laboratorinius tyrimus buvo padaryti tam tikri procesiniai pažeidimai, kurie įtakos laboratoriniams atsakymams neturės.

„Sportininko ir jo advokato reikalas, ar tuos pažeidimus

JAV lietuvis padėjo sučiupti teisės saugos ieškomą nusikaltėlį

Atkelta iš 1 psl.

Antrą kartą apie A. Luster M. Labanauskas išgirdo gegužės mėnesį, kuomet į Meksiką iš JAV grįžęs vyriškis sužinojo, kad D. Carrera prisistatantis vyriškis buvo vėl užsukęs į jo namus.

Tuo metu elektroninio pašto

JAV pareigūnai nežino, kas pasikėsino į lietuvi studentą

Atkelta iš 1 psl.

kai jo sunkvežimis stabtelėjo. Užpuolikas pareikalavo, kad vairuotojas atsigultų ant grindų.

Pasak policijos, plėšikas keliolika kartų šovė į aukos galvą bei krutinę, o, palikdamas sunkvežimį, iš kraujuojančios aukos atėmė pinigų, piniginę bei mobiliojo ryšio telefoną.

Nukentėjusysis sugebėjo

Wimbledon teniso turnyre Londono lietuvis sukėlė skandalą

Atkelta iš 1 psl.

todėl nustojo žaisti ir tik iš inercijos atmušė kamuoliuką. Bet švedų teisėjas įskaitė tašką A. Roddick.

Britų garbinamas G. Rusedski prapliupo keiksmiais, o vėliau, tęsiant varžybas, prarado iniciatyvą, iššvaistė turėtą pranašumą ir pralaimėjo trečiąjį ratą bei visas varžybas.

Už keiksmažodžius, kuriuos išgirdo ir tiesioginė televizijos transliacija stebėjusi žiūrovai, G. Rusedski buvo nubaustas 2,500 dolerių bauda.

Po įvykio dieną „The Sun“ kreipėsi į daugiau nei keturis milijonus savo skaitytojų, prašydamas padėti rasti skandalą išprovokavusį žiūrovą. Atgailaujantis E. Žilionis pats sutiko atvykti į BBC naujienų televizijos studiją ir viešai atsiprašyti sportininko.

„Troškau jums pergalės, o ne pralaimėjimo. Padariau didžiausią kvailystę, kokią tik galėjau“, kreipdamasis į tenisinin-

ka, apgailestavo lietuvis.

10 metų Didžiojoje Britanijoje gyvenantis E. Žilionis geros valios ženklan netgi pasisūlė pats sumokėti Wimbledon organizatorių G. Rusedski skirtą baudą.

Tačiau tokio gesto gali ir ne užtekti. Sportininko teisininkų komanda dabar svarsto, ar nebūt galima patraukti lietuviu civilinė atsakomybėn. Aiškindami, kad šis įvykis tenisininką sugniuždė ir kainavo jam pergalę, advokatai gali motyvuoti, jog finansinė žala yra daug didesnė. Pavyzdžiui, jei G. Rusedski būtų patekęs į trečiąjį Wimbledon ratą, jo prizas siektų apie 40,000 dolerių.

Po tokio skandalingo išgarsėjimo lietuviui nuo šiol iki gyvos galvos Wimbledon teniso šventę teks žiūrėti tik per televizorių.

Turnyro rengėjai lietuviu vardą įtraukė į „juoduosius sąrašus“, kuriuose esantys asmenys ir tribunai neįleidžiami.

mi siekiant asmeninės naudos ir padarant didelės žalos valstybei. (KD-Elta)

* **Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) pareigūnai**, tirdami gyventojų skundą, nustatė, jog Valstybinio žemėtvarkos instituto Kauno 1-ojo žemėtvarkos skyriaus vyresnioji inžinierė Benita Jačėnienė pasi-naudojo turima informacija ir pagal pacios parengtą detalų planą sau ir motinai suprojektavo 16 sklypų. Sklypai suprojektuoti prestižinėse vietose Karmėlavos gyvenvietėje, kuri dalis buvo valstybės išperkamos ir neprivatizuojamų žemių planuose bei skirti visuomenės reikmėms. B. Jačėnienė pareikštas įtarimas dėl piktnaudžiavimo tarnybine padėti-

* **Nors kelios dešimtys Jehovos liudytojų Kaune, Giraitėje, įsikūrę prabangiai, dirba religinei bendruomenei, oficialiai jie — bedarbiai, todėl valstybė nepasirūpins ligos atveju, neskirs pensijų. Nė vienas bendrijoje gyvenantis ir dirbantis savanoris nėra sudaręs darbo sutarties, už darbą kas mėnesį gaudamas apie 260 litų pašalpą. Religinės organizacijos atleidžiamos tik nuo pelno mokesčio, žmonės, atlikdami bet kokią darbą, turi būti įdarbinti ir mokėti mokesčius.** (KD-Elta)

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Mielieji „Draugo“ skaitytojai pranešame, kad šią savaitę vyriausioji „Draugo“ redaktorė Danutė Bindokienė atostogauja.

Liepos 4 d., penktadienį, JAV Nepriklausomybės dieną, „Draugas“ nedirbs. Šeštadienio dienraščio numeris su priedu išleidžiamas ketvirtadienį, liepos 3 d.

Liepos 2 d., trečiadienio popietę, „Seklyčioje“ programos nebus. Vėl rinksimės liepos 9 d. 2 val. p.p. Linksmi ir saugiai praleiskite JAV nepriklausomybės dieną.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai kviečia visus dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos išteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios vyks šį šeštadienį, liepos 5 d., 9:30 val. r., seselių Motiniškame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kun. Jaunius Kelpšas, Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos vikaras. Pamokslas bus lietuviškas. Prašome dalyvauti.

Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčioje (Brighton Parke) nuo pirmojo liepos mėnesio sekmadienio, 6 d., lietuviškų Mišių laikas pasikeičia — Mišios bus 10 val. r. (ankščiau — 10:30 val. r.)

Ateitininkų sendraugių stovykla vyks Dainavoje liepos 13–20 d. Paskaitos vyks pirmadieniais, liepos 14 — 18 d., 10 val. ryte, Baltųjų rūmų salėje. Sendraugiai ateitininkai kviečiami atvykti. Paskaitas skaitys šie prelegentai: pirmadienį Vaclovas Kleiza ir Arvydas Barzdukas — „Prisiminimai iš Lietuvos, Vokietijos ir JAV m. 1948–1955 m. ir mūsų dabartis 2003 m.“; antradienį Vita Aukštuoliene vadovaus diskusijoms apie knygą „Why God Won't Go Away“; trečiadienį Paulius Jankus kalbės tema — „Kūno priežiūra ir pasiruošimas kasdieniniam judėjimui; ketvirtadienį — Pilypas Narutis kalbės tema „Lietuva ir ateitininkai globalinėje sistemoje“; penktadienį lit. mokyklų mokytojų simpoziumas — „JAV lit. mokyklos 2003 m. ir ateityje“.

Chicago ir apylinkių Nekaltojo Prasidėjimo Švč. M. Marijos seselių rėmėjų minės arkiv. Jurgio Matulaitio paskelbimo palaimintuoju šventę š. m. liepos 13 d. (sekmadienį). 10:30 val. r. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje vyks šv. Mišios, tuoj po šv. Mišių parapijos salėje vyks paminėjimas. Apie arkiv. Jurgį Matulaitį ir Sibire kankintą Adelę Dirsytę, maldaknygės „Marija, gelbėk mus“ autorę, kalbės kun. dr. prof. Kęstutis Trimakas. Bus kavutė. Nariai ir svečiai maloniai kviečiami.

LR GENERALINIO KONSULATO ČIKAGOJE SKYRIUS PERSIKELIA Į „DRAUGĄ“

LR Generalinio konsulato Čikagoje skyrius, iki šiol veikęs Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, keliai į naujas patalpas. Dėl kraustymosi liepos 3 d., ketvirtadienį, priėmimo Balzeko muziejuje nebus. Nuo š. m. liepos 8 d. klientai bus priimami „Draugo“ patal-

Ziono Lietuvių evangelikų liuteronų ir „Tėviškės“ Lietuvių evangelikų liuteronų parapijos organizuoja 3–12 m. amžiaus vaikams „Biblijos vasaros stovyklą“, kuri vyks liepos 21–25 d. Ziono parapijos patalpose. Vaikai susipažins su pagrindinėmis Biblijos sąvokomis ir istorijomis, bendraus, dainuos, kartu ruoš projektus. Užsiėmimai vyks nuo 9:30 v. r. iki 12:30 v. po pietų. Grupės sudaromos pagal amžių ir kalbą (lietuvių ir anglų). Registruotis reikia iki liepos 18 d. Telefonas: 708-422-1433; adresas: 9000 S. Menard Ave, Oak Lawn, IL 60616; e-paštas: zionlithlutheran@aol.com

Korpi Neo-Lithuania vyr. valdyba kviečia visus golfo mėgėjus į metinę golfo iškylą š. m. rugsėjo 14 d. Gleneagles Country Club, 13070 McCarthy Rd., Lemonte. Visas pelnas skiriamas stipendijoms. Kviečiame ir ne golfo entuziastus atvykti į vaives po golfo iškylas ir susipažinti su šių metų stipendininkais. Daugiau informacijos — skambinti Edui Modestui — 630-794-0500.

Radiojo ir televizijos muziejus (The Museum of Broadcast Communication), pastaraisiais metais veikęs Kultūros centro patalpose, išsikelia į naują, nuosavą, 50 kv. pėdų plotą, pastatą State ir Kinzie gatvių kampe (ėjimas iš State gatvės). Numatoma visą muziejų atidaryti iki šių metų pabaigos.

TĖVO DIENA MARQUETTE PARKO PARAPIJOJE

Visos iškilesnės šventės švenčiamos Marquette Parko parapijoje — vienos iškilmingiau, kitos — kukliau. Nesenai čia atšvesta Tėvo diena. Kartais atrodo, kad tėvas šalia motinos lyg ir išnyksta, kad jo vaidmuo šeimoje ne toks svarbus. Ypač vaikystėje. Juk retas pasijutęs nukriausias bėga pasiskusti tėvui. Atrodo, kad jis nesupras, nemokės paguosti, užjausti, kad jo rankos per kietos paglostyti, aprišti sumuštą kėlį. Atrodo, kad jis to nė nemoka. Juk ir pats susižeidęs dažnai tik nukrato kraują ir pasako: „Niekis, užgis“. O sulaukęs dėmesio, pasiūlymo aprišti žaidžą, lyg susigėsta... Tačiau nelieka abejingas. Viduje džiaugiasi pamalonintas dėmesiu.

Tėvo dienos minėjime kun. Rimvydas prisiminė savo tėvą sakydamas: „Mamos buvo galima nepaklausyti, o tėvo — ne. Jam net sakyti nereikėjo — užteko žvilgsnio, kad suprastum, jog blogai elgiesi. Gal toje ramybėje, tame žvilgsnyje ir yra tėvo stiprybė“.

Tėvo reikšmę šeimoje ir mūsų gyvenime dažnai suprantame jo netekę. Tik tada pamatome, kad ir mama nebe tokia stipri pasidarė, palūžo, pritrilo...

Tada pamatome, kad ne

SĖKMINGAS PROJEKTAS

Nors jau seniai nuskambėjo Velykų varpai ir vasara ištisė gelėtus kilimus, Čikagos Lietuvos Dukterys neužmiršo gražaus būrio rėmėjų ir aukotojų, kurie jas taip gausiai apdovanojo velykinių pyragų išpardavimo proga. Vėl stalai lūžo nuo sukrautų skanėstų, kurių šiemet ypač buvo gausu, sesės dirbo „išsijusiosios“ ir neapvyly pirklėjų. Štai ir vėl galėjome pasiūsti didesnę sumą reta ligą sergančiam vaikui į Lietuvą, čia padėti ligonei apsimokėti buitines sąskaitas, pagarbai palaidoti vienišą tautietį ir t.t. Tai vis nuopelnas mūsų rėmėjų, o mums tik džiaugsmas, kad esame dar pajėgios šiuos darbelius atlikti. Taip pat aciu visoms sesėms, taip gražiai ir dosniai atsiliepusiom į kvietimą, darbu, sugebėjimais ir nuosirdumu visa tai paruošusioms. Vėl šypsojosi zuikučiai, švietė išpuoštas stalias, sukinėjosi linksmos sesės pardavėjos. Aciu valdybos narėms: Danutei Gierštikienei, Genutei Maldenienei, Rūtai Spurgienei ir Sofijai Vakselienei, sesėms „bitelėms“, sunešusioms tiek gėrybių. Nepamirškime ir toliau visi remti pastangas, kurios duoda tokį gražų vaisių.

Irena Gelažienė

Martynas ir Dalia Traikiai, gyv. Palos Hills, IL, yra jaunosios kartos „Draugo“ skaitytojai, o dabar — dar ir dienraščio rėmėjai, nes kartu su prenumeratos atnaujinimo mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuosirdžiai dėkojame.

tik namuose, bet ir mūsų širdyse liko tuštuma, kurios niekas negali užpildyti.

Tėvo dienos minėjimas buvo pradėtas bažnyčioje tam skirtomis mišiomis. Po to tęsėsi parapijos salėje, kur laukė pietūs ir šiai dienai skirta programa.

Tą pačią dieną vyko diakono Gedimino Jankūno išleistuvės (aprašyta „Drauge“ birželio 21 d.). Todėl visi buvo patenkinti, paskutinį kartą girdėdami jį dainuojant su kun. Rimvydu Adomavičium. Skambėjo eilės, skirtos tėvui, dainos, atliekamos vargonininkės Jūratės Grabliauskienės ir jos vyro Rimo. Savo akordeono garsais virus linkmino Valdas Saltonas, kuris ne tik grojo, bet ir dainavo kartu su kun. Rimvydu.

Pasistiprinus skaniais „Antano kampo“ ir parapijos šeiminingų pagamintais patiekalais, programa tęsėsi. Ilgai netilo bendros dainos, juokas, plovimai, ir nuosirdus bendravimas su senais draugais ir naujais pažįstamais, kurių į parapijos salę po mišių užsuka vis daugiau, ypač besilankančių pirmą kartą.

Liucija Einikienė

SKELBIMAI

• **FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO!** Tik 19,9 cento skambantis į Lietuvą, 4,9 cent JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išsivys lietuvišką žiniasklaidą. **DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**

Vasara. Nuostabus laikas poilsiui ir atostogoms. Po darbų, savaitgaliais stengiamės ištrūkti iš namų gamtos prieglobstin. Kartais atrodo, kad Amerikos lietuvių bedruomenė, seniai išsprendusi savo socialines problemas, visai paskendo pomėgių vandenynė. Tačiau yra žmonių, kuriems, be viso kito, reikia dvasinio peno — meno. Nes menas — priemonė kitam menui. Tarkim, mąstymo menui.

Kultūrinis gyvenimas, einas koja kujan su šia diena, vis suspindi naujomis žvaigždėmis, Amerikos lietuvių bendruomenei mažai žinomomis. Viena tokių, pasaulinio garso žvaigždžių, dailininkė, iš pažiūros trapi ir gležna asmenybė, Nijolė Šaltenytė. Su šia dailininke ir jos menu galėjo susipažinti kiekvienas, šeštadienį apsilankęs jos surengtoje asmeninėje parodoje, pavadintoje „Pasivaikščiokimas Paukščių taku“. Beje, kaip pati dailininkė minėjo, parodos pavadinimas buvo šiek tiek kitoks, bet atstumas ir komunikacijos trukdžiai, suteikė jai du vardus. Dailininkės užmanymu paroda turėjo vadintis „Žingsnis Paukščių taku“. Argi ne simboliška? Tai tarsi pirmasis žingsnis nežinomoje erdvėje, kažko pradžių pradžia. Kažkas žemiška ir kartu mistiška. Pasivaikščiokimas nėra lengvabūdiškas dalykas, ypatingai Paukščių taku, tai visas procesas — žingsnis po žingsnio... Žvilgtelkime į Nijolės meną. Kas tai? Asmeniniai išgyvenimai ir įsijautimas, skatinantis įsivyventi ir susitapatinti su paveikslu mintimi. Anot fotomenininko Algimanto Kežio, nuolatinio parodų lankytojo, Nijolės Šaltenytės mene jis jaučia ne tik sudėtingą, puikiai atliktą techniką, bet ir filosofinę mintį. Kuri visai neužslėpta, atvirkščiai, ji apčiuopiama, matoma, verčianti susimąstyti, gal svajoti, inspiruojanti įvairiausius pojūčius. Braidžiojau po salę ir stebėjau, kaip įdėmiai nagrinėjama vieno ar kito paveikslas. Meno mylėtojai diskutavo apie darbų atlikimo techniką, jos sudėtingumą ir įpintą gyvybės versmę juose.

Du paukščiai, 1999 m. N. Šaltenytė.

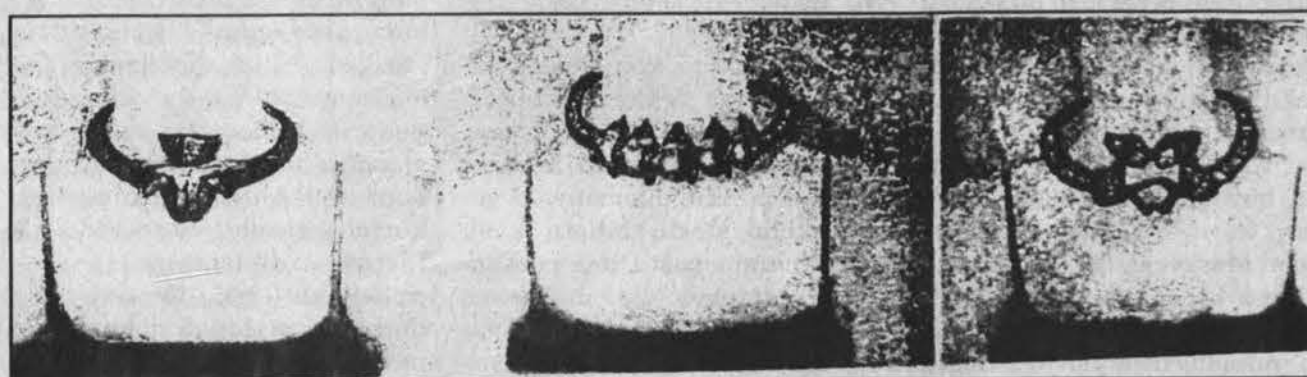
Žurnaliste Ligija Žilevičienė pristatė parodos autorę, paminėdama keletą biografijos faktų, iš kurių reikšmingiausias — būsimasis apdovanojimas, skiriamas karaliaus Mindaugo karūnavimo 750-ųjų metinių proga. Koks tai apdovanojimas, dailininkė pati dar nežino, o gal nenorėjo sakyti. Kuklumas ir būdo šiltnamumas spindėjo spindėjo, šildydami susirinkusiuosius.

Paprastai Nijolės Šaltenytės trumpai pasidalinti įspūdžiais.

— Nijolė, sako, kad Jūsų darbai labiausiai perkami užsienyje.

— Lietuvoje ekonominė situacija žinote kokia, menui pinigų neužtenka. Labai daug parodose lankosi žmonių, bet jie neperka meno. O užsienyje? Dalyvauju daugelyje parodų Europoje, esu surengusi asmenines parodas Vokietijoje, Prancūzijoje, Japonijoje. Dalyvavau penkiose parodose Kanadoje, Australijoje, Lenkijoje, Bulgarijoje... Labai sten-

SIMBOLIKA: ŽINGSNIS NAUJOJE ERDVĖJE

„Mano papuošalai“ — vienas iš N. Šaltenytės parodoje demonstruotų paveikslų.

Parodos pristatymas, įvykis šeštadienį Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Iš kairės: muziejaus darbuotoja Rita Janz, dailininkė Nijolė Šaltenytė ir žurnalistė Ligija Žilevičienė.

Parodos „Pasivaikščiokimas Paukščių taku“ lankytojai labai domėjosi neįreimtais originalais, kurie buvo žaibiškai išpirkti.

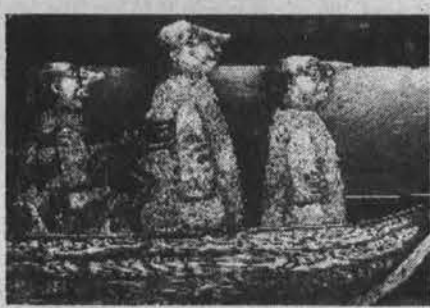
Vitalijos Pulokienės nuotr.

giuosi, noriu parodyti ką sugebu, todėl natūralu, kad mano darbai užsienyje perkami.

— Ar nebuvo biurokrati-

nių kliučių atvykimui į Ameriką?

— Tai buvo pirmoji mano gyvenime patirtis, kai konsulate turėjau įrodyti, kad esu dailininkė. Visuomet įrodinėju, kad esu gera dailininkė, bet kad tik dailininkė, dar neteko!

Horizontas, 1990 m. N. Šaltenytė.

— O kur Lietuvoje ekspozuojatės?

— Esu vilnietė, todėl daugiausia surengiu parodų Vilniuje. Šiais metais turėjau labai sėkmingą parodą Klaipėdoje. Prieš kelis metus atidaviau duoklę savo tėviškei — surengiau parodas Marijampolėje ir Kalvarijoje. Visada malonu grįžti į savo ištakas. Dariau parodas Šiauliuose, Kaune, Ukmergėje.

— Čikagoje, Balzeko kultūros muziejuje, paroda bus eksponuojama mėnesį. Ar išvažiuodama į Lietuvą išsivešite darbus?

— Dar nenusprendžiau, bet atvirai pasakysiu, norėčiau išsivežti kuo mažiau. Beje, planuojama paroda perkelti į Lėmontą.

— Ar teko bandyti save kitose srityse, gal bandėt ta-

pyti?

Bandžiau akvarelę, atvirai pasakius, — „neužsikabinau“. Patinka tapyba, bet tai yra tik mano hobis.

Dar ilgai dairėsi žmonės po erdvią Balzeko kultūros muziejaus salę. Ne tik dairėsi, bet ir pirkė. Atokiau, ant stalo, galima buvo pasirinkti neįreimintų dailininkės darbų, gauti autografą ir nusifotografuoti. Taip daro amerikiečiai — nusiperka darbą ir tuoj prašo nusifotografuoti kartu, — šypsojosi Nijolė. Na, norinčių aplankyti parodą žiniai — paroda bus eksponuojama beveik mėnesį. Kad giliau suvoktumėte, reikia ne tik teorinių apmąstymų, reikia asmeninės patirties.

Vitalija Pulokienė

RENGIAMAS DARIAUS IR GIRĖNO SKRYDŽIO 70-MEČIO MINĖJIMAS

Transatlantinio skrydžio 70-čio minėjimas įvyks sekmadienį, liepos mėn. 20 d., ir prasidės 10:30 val. r. šv. Mišiomis už tragiškai žuvusius lakūnus Steponą Darių ir Stasį Girėną Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje. Po Mišių su vėliavomis ir vainikais eisime prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette Parke, kur vyks lakūnų pagerbimo iškilmės. Po to parapijos

salėje bus rodomas dokumentinis filmas apie Darių ir Girėną. Smulkesnė informacija bus skelbiama žiniasklaidoje. Kviečiame visus gausiai dalyvauti — nuo mūsų pačių priklausau, ar šventė bus didelė ir iškilminga. Juk neužtenka marmurinio paminklo Marquette Parke, gatvės, pavadintos „Lituanicos“ vardu Bridgeporte, Lithuanicos parko ir paminklo Beverly Shores In-

dianoje. Pasididžiavimas Dariaus ir Girėno atliktu tiems laikams nepaprastu žygdarbiu, visą tautą sukrėtęs jų žūties tragiškumas, pagarba ir tautos didvyrių atminimas turi būti gyvi mūsų širdyse.

Aurelija Dobrovolskienė

Tai - Jūsų laikraštis
DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY